

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Štrasburgu 23. októbra 2019
(OR. en)

2018/0106 (COD)
LEX 1965

PE-CONS 78/1/19
REV 1

FREMP 66	AGRI 237
JAI 470	ETS 18
TELECOM 203	SERVICES 29
COMPET 374	TRANS 313
RC 18	FISC 250
CONSOM 161	SAN 234
DAPIX 169	ENV 456
DATAPROTECT 137	GAF 47
DROIPEN 75	ATO 53
FIN 336	CYBER 145
EMPL 255	COPEN 194
MI 403	POLGEN 93
PI 81	INF 125
SOC 342	ANIMAUX 15
ENFOCUSTOM 91	CODEC 1028

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY O OCHRANE OSÔB,
KTORÉ NAHLASUJÚ PORUŠENIA PRÁVA ÚNIE**

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/...

z 23. októbra 2019

o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16, článok 43 ods. 2, článok 50, článok 53 ods. 1, články 91, 100 a 114, článok 168 ods. 4, článok 169, článok 192 ods. 1 a článok 325 ods. 4 a na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 31,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov¹,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,
po porade s Výborom regiónov,
so zreteľom na stanovisko skupiny expertov z 30. novembra 2018 uvedené v článku 31 Zmluvy
o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

¹ Ú. v. EÚ C 405, 9.11.2018, s. 1.

² Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 155.

³ Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2019 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 7. októbra 2019.

keďže:

- (1) Osoby, ktoré pracujú pre verejnú alebo súkromnú organizáciu alebo sú v styku s takouto organizáciou v pracovnom kontexte, sú často prvé, ktoré vedia o hrozbách alebo poškodení verejného záujmu, ktoré v danej súvislosti vzniká. Nahlásením porušenia práva Únie, ktoré poškodzujú verejný záujem, takéto osoby konajú ako „oznamovatelia“ a tým zohrávajú kľúčovú úlohu pri odhaľovaní takýchto porušení a pri predchádzaní takýmto porušeniam a pri zaručovaní blaha spoločnosti. Strach z odvetných opatrení však možných oznamovateľov často odrádza od nahlasovania svojich obáv alebo podozrení. V tejto súvislosti sa na úrovni Únie aj medzinárodnej úrovni čoraz viac uznáva, že je dôležité zabezpečiť vyváženú a účinnú ochranu oznamovateľov.
- (2) Na úrovni Únie tvoria nahlásenia a zverejnenia informácií zo strany oznamovateľov jednu z východiskových zložiek presadzovania práva a politik Únie. Systémom presadzovania práva na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie poskytujú zdroj informácií, ktoré vedú k účinnému odhaľovaniu, vyšetrovaniu a stíhaniu porušenia práva Únie, čím prispievajú k väčšej transparentnosti a zodpovednosti.
- (3) V určitých politických oblastiach môžu porušenia práva Únie, bez ohľadu na to, či podľa vnútroštátneho práva ide o porušenia správneho, trestného alebo iného práva, spôsobiť vážne poškodenie verejného záujmu v tom zmysle, že sa vytvára významné riziko ohrozujúce blaho spoločnosti. Keď sa v uvedených oblastiach zistilo nedostatočné presadzovanie práva a oznamovatelia sú zvyčajne vo výhodnom postavení na zverejnenie informácií o porušeníach, je potrebné zlepšiť presadzovanie prostredníctvom zavedenia účinných, dôverných a bezpečných kanálov na nahlasovanie a zaistenia účinnej ochrany oznamovateľov pred odvetnými opatreniami.

- (4) Ochrana oznamovateľov, ktorá sa v súčasnosti poskytuje v Únii, je v rámci členských štátov roztrieštená a v rôznych politických oblastiach nerovnomerná. Následky porušenia práva Únie s cezhraničným rozmerom, ktoré nahlásili oznamovatelia, ilustrujú, ako má nedostatočná ochrana v jednom členskom štáte nepriaznivý vplyv na fungovanie politik Únie nielen v danom členskom štáte, ale aj v iných členských štátoch a v Únii ako celku.
- (5) Spoločné minimálne normy zaisťujúce účinnú ochranu oznamovateľov by sa mali vzťahovať na akty a oblasti politiky, v ktorých je potrebné posilniť presadzovanie práva, nedostatočné nahlasovanie oznamovateľmi je kľúčovým faktorom ovplyvňujúcim presadzovanie práva, a porušenia práva Únie môžu viesť k vážnemu poškodeniu verejného záujmu. Členské štáty by mohli rozhodnúť o rozšírení uplatňovania vnútroštátnych ustanovení na ďalšie oblasti s cieľom zaistiť, aby existoval komplexný a súdržný rámec ochrany oznamovateľov na vnútroštátnej úrovni.
- (6) Ochrana oznamovateľov je potrebná na zlepšenie presadzovania práva Únie v oblasti verejného obstarávania. Popri potrebe predchádzať podvodom a korupcii súvisiacich s verejným obstarávaním a odhaľovať ich v kontexte plnenia rozpočtu Únie je potrebné riešiť aj nedostatočné presadzovanie pravidiel o verejnom obstarávaní vnútroštátnymi verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi v súvislosti s nadobudnutím prác, dodaním výrobkov alebo poskytovaním služieb. Porušenia takýchto pravidiel vedú k narušeniu hospodárskej súťaže, zvýšeniu nákladov na podnikanie, oslabovaniu záujmov investorov a akcionárov a vo všeobecnosti znižujú atraktivnosť pre investície a vytvárajú nerovnaké podmienky pre všetky podniky v celej Únii, čo má vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

- (7) Pridanú hodnotu ochrany oznamovateľov už zákonodarca Únie uznal v oblasti finančných služieb. Po skončení finančnej krízy, pri ktorej sa odhalili závažné nedostatky pri presadzovaní príslušných pravidiel, boli vo veľkom počte legislatívnych aktov v oblasti finančných služieb zavedené opatrenia na ochranu oznamovateľov vrátane interných kanálov nahlasovania a externých kanálov nahlasovania, ako aj výslovného zákazu odvetných opatrení, ako sa uvádza v oznámení Komisie z 8. decembra 2010 s názvom Posilňovanie sankčných režimov v odvetví finančných služieb. Predovšetkým v kontexte prudenciálneho rámca vzťahujúceho sa na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti sa v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ¹ stanovuje ochrana oznamovateľov, ktorá sa uplatňuje v kontexte nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013².

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

- (8) Pokiaľ ide o bezpečnosť výrobkov umiestňovaných na vnútorný trh, prvotným zdrojom dôkazov sú podniky zapojené do výrobného a distribučného reťazca, a preto má v týchto podnikoch nahlasovanie oznamovateľmi vysokú pridanú hodnotu, keďže sú oveľa bližšie k informáciám o možných nekalých a nezákonných postupoch výroby, dovozu alebo distribúcie nebezpečných výrobkov. Preto je potrebné zaviesť ochranu oznamovateľov v súvislosti s bezpečnostnými požiadavkami vzťahujúcimi sa na výrobky, ktoré sú upravené v harmonizovaných predpisoch Únie, ako je stanovené v prílohách I a II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020¹, a v súvislosti so všeobecnými požiadavkami bezpečnosti výrobkov stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES². Ochrana oznamovateľov, ako sa stanovuje v tejto smernici, by slúžila aj ako nástroj na zabránenie presunu strelných zbraní, ich súčastí, komponentov a streliva, ako aj výrobkov obranného priemyslu, keďže by podporovala nahlasovanie porušení práva Únie, ako sú podvody v oblasti dokladov, zmena označenia a podvodné nadobúdanie strelných zbraní v rámci Únie, pri ktorých sa porušovanie často spája s presunom výrobkov z legálneho trhu na nelegálny. Ochrana oznamovateľov, ako sa stanovuje v tejto smernici, by tiež pomohla pri predchádzaní nedovolenej výrobe doma vyrobených výbušnín, pretože prispeje k správne uplatňovaniu obmedzení a kontrol súvisiacich s prekursorami výbušnín.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4).

- (9) Dôležitosť ochrany oznamovateľov z hľadiska predchádzania porušeniam pravidiel Únie o bezpečnosti dopravy, ktoré môžu viesť k ohrozeniu ľudských životov, a z hľadiska odrádzania od takýchto porušení už bola uznaná v odvetvových aktoch Únie týkajúcich sa bezpečnosti letectva, konkrétne v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014¹, a bezpečnosti námornej dopravy, konkrétne v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady 2013/54/EÚ² a 2009/16/ES³, ktorými sa stanovujú prispôsobené opatrenia na ochranu oznamovateľov, ako aj konkrétne kanály nahlásovania. Uvedenými aktmi sa poskytuje aj ochrana pracovníkov, ktorí nahlásia svoje vlastné chyby v dobrej viere pred odvetnými opatreniami, tzv. kultúra spravodlivosti. Je potrebné doplniť existujúce prvky ochrany oznamovateľov v uvedených dvoch odvetviach, ako aj poskytnúť ochranu v iných druhoch dopravy, konkrétne vo vnútrozemskej vodnej, v cestnej a železničnej doprave, na zlepšenie presadzovania noriem bezpečnosti, pokiaľ ide o tieto druhy dopravy.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/54/EÚ z 20. novembra 2013 o určitých zodpovednostiach vlajkového štátu za plnenie Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 a jeho presadzovanie (Ú. v. EÚ L 329, 10.12.2013, s. 1); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 57).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 57).

- (10) Pokiaľ ide o oblasť ochrany životného prostredia, zhromažďovanie dôkazov, predchádzanie trestným činom proti životnému prostrediu a protiprávnemu konaniu, ich odhaľovanie a riešenie je aj naďalej problematické, a v tejto súvislosti sa musia posilniť opatrenia, ako Komisia uznala vo svojom oznámení z 18. januára 2018 s názvom Opatrenia EÚ na zlepšenie environmentálneho súladu a správy životného prostredia. Vzhľadom na to, že pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice boli stanovené iba pravidlá ochrany oznamovateľov v súvislosti s ochranou životného prostredia v jednom odvetvovom akte, konkrétne v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/30/EÚ¹, zavedenie takejto ochrany je nevyhnutné na zaistenie účinného presadzovania *acquis* Únie v oblasti životného prostredia, ktorého porušenie môže poškodiť verejný záujem s možným účinkom presahovania cez štátne hranice. Zavedenie takejto ochrany je relevantné aj pre prípady, keď nebezpečné výrobky môžu spôsobiť poškodenie životného prostredia.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/30/EÚ z 12. júna 2013 o bezpečnosti vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori, a o zmene smernice 2004/35/ES (Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 66).

- (11) Posilnenie ochrany oznamovateľov by prispelo aj k predchádzaniu porušeniam pravidiel Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu o jadrovej bezpečnosti, ochrane pred žiarením a zodpovednom a bezpečnom nakladaní s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom, ako aj z hľadiska odrádzania od takýchto porušení. Zároveň by sa tým posilnilo presadzovanie príslušných ustanovení smernice Rady 2009/71/Euratom¹ týkajúcich sa podpory a zlepšenia kultúry efektívnej jadrovej bezpečnosti, a najmä článku 8b ods. 2 písm. a) uvedenej smernice, v ktorom sa okrem iného vyžaduje, aby príslušný regulačný orgán vytvoril systémy riadenia, v rámci ktorých sa udeľuje náležitá priorita jadrovej bezpečnosti a ktoré podporujú schopnosť zamestnancov a vedenia na všetkých úrovniach overovať účinné dodržiavanie príslušných bezpečnostných zásad a postupov a včas nahlasovať bezpečnostné problémy.

¹ Smernica Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18).

- (12) Zavedenie rámca ochrany oznamovateľov by prispelo aj k posilneniu presadzovania existujúcich ustanovení a predchádzaniu porušeniam pravidiel Únie v oblasti potravinového reťazca, a najmä v oblasti bezpečnosti potravín a krmív, ako aj v oblasti zdravia, ochrany a dobrých životných podmienok zvierat. Rôzne pravidlá Únie stanovené v uvedených oblastiach sú vzájomne úzko prepojené. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002¹ sa stanovujú všeobecné zásady a požiadavky, ktoré sú východiskom pre všetky opatrenia Únie a vnútroštátne opatrenia týkajúce sa potravín a krmív s osobitným dôrazom na bezpečnosť potravín, s cieľom zaistiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a záujmov spotrebiteľov v súvislosti s potravinami, ako aj účinné fungovanie vnútorného trhu. V uvedenom nariadení sa okrem iného stanovuje, že prevádzkovatelia potravinárskych a krmivárskych podnikov nesmú odrádzať svojich zamestnancov a iné osoby od spolupráce s príslušnými orgánmi, ak by sa takouto spoluprácou mohlo predísť riziku spojenému z potravinami, toto riziko znížiť alebo eliminovať. Zákonodarca Únie prijal podobný prístup v rámci právnej úpravy v oblasti zdravia zvierat prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429², ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie a kontroly chorôb zvierat prenosných na zvieratá alebo na ľudí, a v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat chovaných na hospodárske účely, zvierat používaných na vedecké účely, zvierat počas prepravy a zvierat v čase usmrcovania prostredníctvom smernice Rady 98/58/ES³ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ⁴, ako aj nariadení Rady (ES) č. 1/2005⁵ a (ES) č. 1099/2009⁶.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“) (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2016, s. 1).

³ Smernica Rady 98/58/EC z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 23).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely (Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, s. 33).

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1).

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1099/2009 z 24. septembra 2009 o ochrane zvierat počas usmrcovania (Ú. v. EÚ L 303, 18.11.2009, s. 1).

- (13) Nahlasovania porušení uskutočnené oznamovateľmi môžu byť kľúčom k odhaleniu rizík pre verejné zdravie a ochranu spotrebiteľa vyplývajúcich z porušenia pravidiel Únie, ktoré by inak mohli zostať skryté, k predchádzaniu týmto rizikám, ich zníženiu alebo odstráneniu. Najmä ochrana spotrebiteľa je takisto úzko spojená s prípadmi, keď nebezpečné výrobky môžu spotrebiteľom spôsobiť značnú ujmu.

- (14) Rešpektovanie súkromia a ochrana osobných údajov, ktoré sú zakotvené ako základné práva v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), sú ďalšími oblasťami, v ktorých oznamovatelia môžu pomôcť odhaliť porušenia, ktoré môžu poškodiť verejný záujem. Oznamovatelia môžu pomôcť aj odhaliť porušenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148¹ o bezpečnosti sietí a informačných systémov, ktorou sa zavádza požiadavka na oznamovanie incidentov vrátane tých, ktoré neporušujú ochranu osobných údajov, a bezpečnostné požiadavky pre subjekty, ktoré poskytujú základné služby v mnohých odvetviach, napríklad v oblasti energetiky, zdravotníctva, dopravy a bankovníctva, pre poskytovateľov kľúčových digitálnych služieb, napríklad služby cloud computingu, a pre dodávateľov základných služieb, ako je napríklad voda, elektrina a plyn. Nahlasovanie oznamovateľmi je v tejto oblasti mimoriadne cenné v záujme predchádzania bezpečnostným incidentom, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na kľúčové hospodárske a sociálne činnosti a široko používané digitálne služby, ako aj v záujme predchádzania akémukoľvek porušovaniu pravidiel Únie v oblasti ochrany údajov. Takéto nahlasovanie pomáha zabezpečiť kontinuitu služieb, ktoré sú nevyhnutné pre fungovanie vnútorného trhu a blaho spoločnosti.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii (Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1).

- (15) Okrem toho ochrana finančných záujmov Únie, ktorá sa týka boja proti podvodom, korupcii a akejkoľvek inej nezákonnej činnosti, ktorá má nepriaznivý vplyv na výdavky Únie, výber príjmov Únie a finančné prostriedky alebo aktíva Únie, je kľúčovou oblasťou, v ktorej je potrebné posilniť presadzovanie práva Únie. Posilnenie ochrany finančných záujmov Únie je dôležité aj pre plnenie rozpočtu Únie v súvislosti s výdavkami vynaloženými na základe Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Zmluva o Euratome“). Nedostatočne účinné presadzovanie v oblasti ochrany finančných záujmov Únie, pokiaľ ide o predchádzanie podvodom a korupcii na vnútroštátnej úrovni, vedie k zníženiu príjmov Únie a zneužívaniu finančných prostriedkov Únie, čo môže narušiť verejné investície, brániť rastu a ohrozovať dôveru občanov v činnosť Únie. V článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa vyžaduje, aby Únia a členské štáty bojovali proti podvodom a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie. Medzi relevantné opatrenia Únie v tejto oblasti patrí najmä nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013². Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 pre najzávažnejšie druhy skutkov súvisiacich s podvodmi dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371³ a Dohovor vypracovaný na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995⁴ vrátane protokolov k nemu z 27. septembra 1996⁵, 29. novembra 1996⁶ a 19. júna 1997⁷. Uvedený dohovor a protokoly zostávajú v platnosti pre tie členské štáty, ktoré nie sú viazané smernicou (EÚ) 2017/1371.

¹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁴ Ú. v. ES C 316, 27.11.1995, s. 49.

⁵ Ú. v. ES C 313, 23.10.1996, s. 2.

⁶ Ú. v. ES C 151, 20.5.1997, s. 2.

⁷ Ú. v. ES C 221, 19.7.1997, s. 2.

- (16) Spoločné minimálne normy ochrany oznamovateľov by sa mali stanoviť aj pre porušenia týkajúce sa vnútorného trhu, ako sa uvádza v článku 26 ods. 2 ZFEÚ. Okrem toho, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), opatrenia Únie zamerané na vytvorenie vnútorného trhu alebo zabezpečenie jeho fungovania sú určené na to, aby prispievali k odstráneniu existujúcich alebo vznikajúcich prekážok voľného pohybu tovarov alebo slobody poskytovať služby, a prispievali k odstráneniu narušení hospodárskej súťaže.

- (17) Konkrétne by ochrana oznamovateľov v záujme zlepšenia presadzovania práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, a to aj v súvislosti so štátnou pomocou, slúžila na zabezpečenie efektívneho fungovania trhov v Únii, umožnila rovnaké podmienky pre podnikanie a priniesla prospech spotrebiteľom. Pokiaľ ide o pravidlá hospodárskej súťaže vzťahujúce sa na podniky, význam nahlasovania osobami s prístupom k interným informáciám pri odhaľovaní porušení práva hospodárskej súťaže už bol uznaný v politike zhovievavosti vykonávanej Komisiou podľa článku 4a nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004¹, ako aj v súvislosti s nedávnym zavedením nástroja anonymného oznamovateľa Komisiou. Porušenia týkajúce sa hospodárskej súťaže a pravidiel štátnej pomoci sa týkajú článkov 101, 102, 106, 107 a 108 ZFEÚ a sekundárneho práva prijatého na účely ich uplatňovania.

¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o založení ES (Ú. v. ES L 123, 27.4.2004, s. 18).

- (18) Porušenia práva v oblasti dane z príjmov právnických osôb a dojednania, ktorých účelom je dosiahnuť daňové zvýhodnenie a vyhnúť sa právnym záväzkom, čo je v rozpore s predmetom alebo účelom príslušných právnych predpisov v oblasti dane z príjmov právnických osôb, nepriaznivo ovplyvňujú riadne fungovanie vnútorného trhu. Takéto porušenia a dojednania môžu viesť k nespravodlivej daňovej súťaži a rozsiahlym daňovým únikom, čo narúša rovnaké podmienky pre podniky a vedie k strate daňových príjmov pre členské štáty a rozpočet Únie ako celku. Táto smernica by mala ustanoviť ochranu pred odvetnými opatreniami pre osoby, ktoré nahlásia dojednania o vyhýbaní sa a/alebo zneužívaní, ktoré by inak neboli odhalené, s cieľom posilniť schopnosť príslušných orgánov zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a odstrániť narušenia a prekážky obchodu, ktoré ovplyvňujú konkurencieschopnosť podnikov na vnútornom trhu a ktoré priamo súvisia s pravidlami voľného pohybu a sú tiež relevantné pre uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci. Ochrana oznamovateľov stanovená v tejto smernici by pridala k najnovším iniciatívam Komisie zameraným na zlepšenie transparentnosti a výmenu informácií v oblasti zdaňovania a k vytváraniu spravodlivejšieho daňového prostredia pre podniky v rámci Únie s cieľom zvýšiť efektívnosť členských štátov pri odhaľovaní dojednaní o vyhýbaní sa a/alebo zneužívaní, a pomohlo by pri odrádzaní od takýchto dojednaní. Touto smernicou sa však neharmonizujú hmotnoprávne ani procesnoprávne ustanovenia týkajúce sa daní, ani sa nevyvíja úsilie o posilnenie presadzovania vnútroštátnych pravidiel o dani z príjmov právnických osôb bez toho, aby bola dotknutá možnosť členských štátov využívať nahlasované informácie na tento účel.

- (19) V článku 2 ods. 1 písm. a) sa vymedzuje vecná pôsobnosť tejto smernice odkazom na zoznam aktov Únie stanovený v prílohe. Z toho vyplýva, že ak sa v uvedených aktoch Únie vymedzuje ich vecná pôsobnosť odkazom na akty Únie uvedené v ich prílohách, uvedené akty sú tiež súčasťou vecnej pôsobnosti tejto smernice. Okrem toho by sa odkaz na akty v prílohe mal chápať tak, že zahŕňa všetky vnútroštátne a únijné vykonávacie či delegované opatrenia prijaté na základe uvedených aktov. Odkaz na akty Únie uvedené v prílohe sa má okrem toho chápať ako dynamický v súlade s bežným pravidlom pre odkazy na právne akty Únie. To znamená, že ak bol alebo je akt Únie uvedený v prílohe zmenený, odkazuje sa naň v zmenenom znení; ak bol alebo je akt Únie uvedený v prílohe nahradený, odkazuje sa na nový akt.

- (20) Niektoré akty Únie, najmä v oblasti finančných služieb, ako je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014¹ a vykonávacia smernica Komisie (EÚ) 2015/2392² prijatá na základe uvedeného nariadenia, už obsahujú podrobné pravidlá o ochrane oznamovateľov. Akékoľvek osobitné pravidlá v tejto súvislosti stanovené v takýchto existujúcich právnych predpisoch Únie vrátane aktov Únie uvedených v časti II prílohy k tejto smernici, ktoré sú prispôsobené príslušným sektorom, by sa mali zachovať. To má osobitný význam najmä pri určovaní toho, ktoré právne subjekty v oblasti finančných služieb, predchádzania praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu sú v súčasnosti povinné zriadiť interné kanály nahlasovania. Zároveň by sa v záujme zaistenia konzistentnosti a právnej istoty medzi členskými štátmi mala táto smernica vzťahovať na všetky záležitosti, ktoré nie sú upravené v sektorových aktoch, a preto by takéto akty mala dopĺňať, aby boli úplne v súlade s minimálnymi normami. Konkrétne by sa touto smernicou mal podrobnejšie upraviť návrh interných kanálov nahlasovania a externých kanálov nahlasovania, povinnosti príslušných orgánov a konkrétne formy ochrany, ktoré sa majú na vnútroštátnej úrovni poskytovať pred odvetnými opatreniami. V tejto súvislosti sa v článku 28 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014³ stanovuje pre členské štáty možnosť stanoviť v oblasti upravenej uvedeným nariadením interné kanály nahlasovania. Z dôvodov konzistentnosti s minimálnymi normami stanovenými v tejto smernici by sa povinnosť zriadiť interné kanály nahlasovania ustanovená v tejto smernici mala vzťahovať aj v súvislosti s nariadením (EÚ) č. 1286/2014.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1).

² Vykonávacia smernica Komisie (EÚ) 2015/2392 zo 17. decembra 2015 o nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014, pokiaľ ide o nahlasovanie skutočných alebo možných porušení daného nariadenia príslušným orgánom (Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2015, s. 126).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014 z 26. novembra 2014 o dokumentoch s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP) (Ú. v. EÚ L 352, 9.12.2014, s. 1).

- (21) Touto smernicou by nemala byť dotknutá ochrana priznaná pracovníkom v súvislosti s nahlasovaním porušení pracovného práva Únie. Najmä v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa v článku 11 smernice Rady 89/391/EHS¹ od členských štátov už vyžaduje, aby zabezpečili, že pracovníci alebo zástupcovia pracovníkov nie sú znevýhodnení z dôvodu žiadostí alebo návrhov, ktoré podali zamestnávateľom, aby prijali primerané opatrenia na zmiernenie ohrozenia pracovníkov a/alebo odstránenie zdrojov nebezpečenstva. Pracovníci a ich zástupcovia majú nárok podľa uvedenej smernice informovať o problémoch príslušný orgán, ak sa domnievajú, že opatrenia, ktoré zamestnávateľ prijal, a prostriedky, ktoré použil, nepostačujú na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia.

¹ Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1).

- (22) Členské štáty by sa mohli rozhodnúť ustanoviť, že na nahlasovania medziľudských konfliktov týkajúcich sa výlučne nahlasujúcej osoby, a to medziľudských konfliktov medzi nahlasujúcou osobou a iným pracovníkom, možno použiť iné postupy.
- (23) Touto smernicou by nemala byť dotknutá ochrana priznávaná postupmi nahlasovania možných protiprávnych činností vrátane podvodu alebo korupcie, ktoré poškodzujú záujmy Únie, alebo nahlasovania spôsobu správania týkajúceho sa plnenia služobných povinností, ktoré by mohlo predstavovať závažné porušenie povinností úradníkov alebo iných zamestnancov Európskej únie stanovené v článkoch 22a, 22b a 22c Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie stanovených v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68¹. Táto smernica by sa mala uplatňovať na prípady, keď úradníci a ostatní zamestnanci Únie nahlasujú porušenia, ku ktorým došlo v pracovnom kontexte mimo ich služobného pomeru s inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie.

¹ Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1.

- (24) Národná bezpečnosť ostáva vo výlučnej zodpovednosti každého členského štátu. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora by sa táto smernica nemala vzťahovať na nahlasovanie porušení týkajúcich sa obstarávania zahŕňajúceho aspekty obrany alebo bezpečnosti, ak sa na ne vzťahuje článok 346 ZFEÚ. Ak sa členské štáty rozhodnú rozšíriť ochranu poskytovanú podľa tejto smernice na ďalšie oblasti alebo akty, ktoré nie sú v rozsahu jej vecnej pôsobnosti, uvedené členské štáty by mali mať možnosť v tejto súvislosti prijať osobitné ustanovenia na ochranu základných záujmov národnej bezpečnosti.
- (25) Touto smernicou by nemala byť dotknutá ani ochrana utajovaných skutočností, ktoré majú byť z bezpečnostných dôvodov chránené pred neoprávneným prístupom, ako to vyžaduje právo Únie alebo platné zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia dotknutého členského štátu. Táto smernica by navyše nemala mať vplyv na povinnosti vyplývajúce z rozhodnutia Rady 2013/488/EÚ¹ alebo rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444².
- (26) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora by touto smernicou nemala byť dotknutá ochrana dôvernosti komunikácie medzi právnikmi a ich klientmi (ďalej len „povinnosť právnik zachovávať mlčanlivosť“), ako je ustanovená vo vnútroštátnom práve a v relevantných prípadoch v práve Únie. Okrem toho by touto smernicou nemala byť dotknutá povinnosť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti vrátane terapeutov zachovávať dôverný charakter komunikácie s pacientmi a záznamov pacientov (ďalej len „povinnosť mlčanlivosti zdravotníckeho personálu“), ako je ustanovené vo vnútroštátnom práve a v práve Únie.

¹ Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1).

² Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (27) Príslušníci iných povolání, než právníci a poskytovatelé zdravotnické starostlivosti, by měli mít možnost ucházet se o ochranu podle této směrnice, ak nahlásia informácie chránené podľa príslušných služobných predpisov a ak je nahlásenie takejto informácie potrebné na účely odhalenia porušenia, ktoré patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (28) Hoci by sa touto smernicou malo ustanoviť za určitých okolností obmedzené oslobodenie od zodpovednosti vrátane trestnej zodpovednosti v prípade porušenia dôvernosti, touto smernicou by nemali byť dotknuté vnútroštátne predpisy o trestnom konaní, najmä tie, ktorými sa zabezpečuje integrita vyšetrovania a konania alebo práva na obhajobu dotknutých osôb. Tým by nemalo byť dotknuté zavedenie ochranných opatrení do iných druhov vnútroštátnych procesných predpisov, najmä obrátenia dôkazného bremena vo vnútroštátnych správnych, občianskych alebo pracovnoprávných konaniach.
- (29) Touto smernicou by nemali byť dotknuté vnútroštátne predpisy o výkone práva zástupcov zamestnancov na informácie, konzultácii a účasti na kolektívnom vyjednávaní a ich obranu zamestnaneckých práv pracovníkov. Týmto by nemala byť dotknutá úroveň ochrany priznaná touto smernicou.
- (30) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na prípady, keď osoby, ktoré boli po udelení svojho informovaného súhlasu identifikované alebo registrované ako oznamovatelia v databázach spravovaných orgánmi poverenými na vnútroštátnej úrovni, ako sú napríklad colné orgány, a ktoré nahlásia porušenia orgánom presadzovania práva za odmenu alebo odplatu. Takéto nahlásenia sa vykonávajú podľa osobitných postupov, ktorých cieľom je zaručiť anonymitu týchto osôb v záujme ochrany ich telesnej integrity a ktoré sa líšia od kanálov nahlasovania podľa tejto smernice.

- (31) Osoby, ktoré nahlasujú informácie o hrozbách alebo poškodení verejného záujmu získané v pracovnom kontexte, využívajú svoje právo na slobodu prejavu. Sloboda prejavu a právo na informácie, zakotvené v článku 11 charty a v článku 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zahŕňajú právo prijímať a rozširovať informácie, ako aj slobodu a pluralitu médií. Preto sa táto smernica opiera o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), pokiaľ ide o právo na slobodu prejavu, a o zásady, ktoré na tomto základe vypracovala Rada Európy vo svojom odporúčaní o ochrane oznamovateľov prijatom jej Výborom ministrov 30. apríla 2014.
- (32) Aby nahlasujúce osoby mohli využívať ochranu podľa tejto smernice, mali by sa vzhľadom na okolnosti a informácie, ktoré majú v čase nahlasovania k dispozícii, odôvodnene domnievať, že skutočnosti, ktoré nahlásili, sú pravdivé. Táto požiadavka je základným prvkom ochrany pred zlomyseľnými, neopodstatnenými či hanlivými nahlasovaniami, keďže zaisťuje, aby osoby, ktoré v čase nahlásenia úmyselne a vedome nahlásia nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, nemali na ochranu nárok. Zároveň sa touto požiadavkou zabezpečuje, aby o ochranu neprišla nahlasujúca osoba, ktorá nepresné informácie o porušení nahlásila v dobrej viere omylom. Nahlasujúce osoby by mali mať podobne nárok na ochranu podľa tejto smernice aj v prípadoch, keď sa z opodstatnených dôvodov domnievali, že nahlásené informácie patria do jej rozsahu pôsobnosti. Motívy, ktoré nahlasujúce osoby vedú k nahlasovaniu by nemali byť podstatné pri rozhodovaní o tom, či by sa im mala alebo nemala udeliť ochrana.

- (33) Nahlasujúce osoby zvyčajne majú väčší pocit istoty pri internom nahlasovaní, pokiaľ nemajú dôvody pre externé nahlásenie. Z empirických štúdií vyplýva, že väčšina oznamovateľov má tendenciu nahlasovať interne, v rámci organizácie, v ktorej pracujú. Interné nahlasovanie je tiež najlepším spôsobom, ako zaistiť, aby sa informácie dostali k osobám, ktoré môžu prispieť k včasnému a účinnému vyriešeniu ohrozenia verejného záujmu. Zároveň by sa nahlasujúcej osobe malo umožniť vybrať si najvhodnejší kanál nahlasovania v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Okrem toho je potrebné chrániť zverejnenie informácií so zreteľom na demokratické zásady, ako sú transparentnosť a zodpovednosť, a na základné práva, ako sú sloboda prejavu a sloboda a pluralita médií, a súčasne vziať do úvahy na jednej strane záujem zamestnávateľov riadiť svoje organizácie a chrániť svoje záujmy a na druhej strane záujem verejnosti na ochrane pred ujmom, a to v súlade s kritériami stanovenými v judikatúre ESĽP.
- (34) Bez toho, aby boli dotknuté existujúce povinnosti ustanoviť možnosť anonymného nahlasovania na základe práva Únie, by členské štáty mali mať možnosť rozhodnúť sa, či budú právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány povinné prijať anonymné nahlasovania porušení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a na ne nadväzujúce opatrenia. Osoby, ktoré anonymne nahlásili alebo anonymne zverejnili informácie v rozsahu pôsobnosti tejto smernice a spĺňajú podmienky v nej stanovené, by mali mať nárok na ochranu podľa tejto smernice, ak boli následne identifikované a postihnuté odvetnými opatreniami.

- (35) Táto smernica by mala poskytnúť ochranu, ktorá sa má priznať v prípadoch, keď osoby nahlásia informácie podľa právnych predpisov Únie inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie, napríklad v súvislosti s podvodmi týkajúcimi sa rozpočtu Únie.
- (36) Osoby potrebujú osobitnú právnu ochranu, ak nahlasujú informácie, ktoré získali v rámci svojich pracovných činností, a riskujú tým odvetné opatrenia súvisiace s prácou, napríklad za porušenie povinnosti zachovávať dôvernosť alebo lojalitu. Základným dôvodom na to, aby bola takýmto osobám poskytnutá ochrana, je ich postavenie hospodárskej zraniteľnosti vyplývajúce zo vzťahu k osobe, od ktorej *de facto* závisí ich práca. Ak neexistuje takáto mocenská nerovnováha súvisiaca s prácou, napríklad v prípade bežných sťažovateľov alebo nezúčastnených občanov, nie je potrebná ochrana pred odvetnými opatreniami.

- (37) Na účinné presadzovanie práva Únie by sa ochrana mala priznať čo najširšiemu okruhu kategórií osôb, ktoré, bez ohľadu na to, či ide o občanov Únie alebo štátnych príslušníkov tretích krajín, majú vzhľadom na ich pracovné činnosti, bez ohľadu na povahu uvedenej činnosti a na to, či je platená alebo nie, privilegovaný prístup k informáciám o porušeníach, ktorých nahlásenie by bolo vo verejnom záujme, a ktoré môžu byť v prípade ich nahlásenia postihnuté odvetnými opatreniami. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa potreba ochrany určovala s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, a nielen na základe povahy vzťahu, a to tak, aby bola zahrnutá celá škála osôb prepojených v širšom zmysle s organizáciou, v ktorej došlo k porušeniu.
- (38) Ochrana by sa mala v prvom rade uplatňovať na osoby, ktoré sú v pozícii „pracovníkov“ v zmysle článku 45 ods. 1 ZFEÚ v súlade s výkladom Súdneho dvora konkrétne osoby, ktoré vykonávajú počas určitého obdobia v prospech inej osoby a pod jej vedením činnosti, za ktoré dostávajú odmenu. Ochrana by sa preto mala priznať aj pracovníkom s neštandardným pracovnoprávnym vzťahom vrátane pracovníkov na kratší pracovný čas a pracovníkov s pracovnou zmluvou na dobu určitú, ako aj osôb s pracovnou zmluvou alebo pracovnoprávnym vzťahom s agentúrou dočasného zamestnávania, v neistých druhoch vzťahov, pri ktorých sa často ťažko uplatňuje štandardná forma ochrany pred nespravodlivým zaobchádzaním. Pojem „pracovník“ zahŕňa tiež úradníkov, zamestnancov verejnej správy, ako aj ďalšie osoby, ktoré pracujú vo verejnom sektore.

- (39) Ochrana by sa mala rozšíriť aj na kategórie fyzických osôb, ktoré síce nie sú „pracovníkmi“ v zmysle článku 45 ods. 1 ZFEÚ, ale môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri odhaľovaní porušení práva Únie a v rámci pracovného kontextu sa môžu nachádzať v situácii hospodárskej zraniteľnosti. Pokiaľ ide, napríklad, o bezpečnosť výrobkov, sú dodávatelia oveľa bližšie k zdroju informácií o možných nekalých a nezákonných postupoch výroby, dovozu alebo distribúcie nebezpečných výrobkov; a pokiaľ ide o využívanie fondov Únie, sú konzultanti poskytujúci svoje služby vo výhodnom postavení nato, aby upozornili na porušenia, ktorých sú svedkami. Takéto kategórie osôb, ktoré zahŕňajú samostatne zárobkovo činné osoby poskytujúce služby, externých pracovníkov, zmluvných partnerov, subdodávateľov a dodávateľov, sú často vystavené odvetným opatreniam, ktoré môžu mať napríklad podobu predčasného ukončenia alebo zrušenia zmluvy o poskytovaní služby, licencie alebo povolenia, straty súvisiacej s podnikaním, straty príjmu, nátlaku, zastrašovania alebo obťažovania, zaradenia na čiernu listinu alebo bojkotovania obchodnej činnosti alebo poškodenia dobrého mena. Akcionári a osoby v riadiacich orgánoch môžu byť takisto postihnuté odvetnými opatreniami, napríklad z finančného hľadiska alebo vo forme zastrašovania alebo obťažovania, zaradenia na čiernu listinu alebo poškodenia ich dobrého mena. Ochrana by sa mala priznať aj osobám, ktorých pracovný pomer sa skončil, a uchádzačom o zamestnanie alebo osobám, ktoré chcú poskytovať služby organizácii, ktorí získali informácie o porušeníach počas náborového procesu alebo inej fázy rokovaní pred uzatvorením zmluvy a ktorí by mohli byť postihnuté odvetnými opatreniami, napríklad vo forme negatívnych pracovných referencií, zaradenia na čiernu listinu alebo bojkotovania obchodnej činnosti.

- (40) Účinná ochrana oznamovateľov znamená aj ochranu kategórií osôb, ktoré síce nie sú hospodársky závislé od svojich pracovných činností, ale môžu napriek tomu byť postihnuté odvetnými opatreniami z dôvodu nahlasovania porušení. Odvetné opatrenia voči dobrovoľníkom a plateným alebo neplateným stážistom by mohli mať formu ukončenia využívania ich služieb, poskytnutia negatívnych pracovných referencií alebo iného poškodenia ich dobrého mena alebo kariérnych vyhliadok.
- (41) Mala by sa poskytovať ochrana pred odvetnými opatreniami prijatými nielen priamo voči samotným nahlasujúcim osobám, ale aj proti tým opatreniam, ktoré môžu byť nepriamo prijaté aj voči pomocným sprostredkovateľom, kolegom alebo rodinným príslušníkom nahlasujúcej osoby, ktorí sú takisto v rámci pracovného kontextu prepojení so zamestnávateľom nahlasujúcej osoby alebo s jej zákazníkom alebo príjemcom služieb. Bez toho, aby bola dotknutá ochrana, ktorú požívajú zástupcovia odborov alebo zástupcovia zamestnancov vo svojej funkcii takýchto zástupcov podľa iných pravidiel Únie a vnútroštátnych pravidiel, mali by požívať ochranu podľa tejto smernice tak v prípade nahlásenia v postavení pracovníkov, ako aj v prípade, keď poskytnú poradenstvo a podporu nahlasujúcej osobe. Nepriame odvetné opatrenia zahŕňajú aj opatrenia prijaté proti právnomu subjektu, ktorý nahlasujúca osoba vlastní, pre ktorý pracuje alebo s ktorým je inak spojená s pracovným kontextom, ako je napríklad odmietnutie poskytovania služieb, zaradenie na čiernu listinu alebo bojkotovanie obchodnej činnosti.
- (42) Účinné odhaľovanie vážneho poškodenia verejného záujmu a predchádzanie takémuto poškodeniu si vyžaduje, aby pojem porušenie zahŕňal aj zneužívajúce praktiky, ako sa vymedzujú v judikatúre Súdneho dvora, konkrétne prípady konania alebo opomenutia, ktoré sa z formálneho hľadiska nejavia ako nezákonné, ale sú v rozpore s predmetom alebo účelom zákona.

- (43) Na účinné predchádzanie porušeniam práva Únie je potrebné, aby sa ochrana priznala osobám, ktoré poskytujú informácie potrebné na odhalenie porušení, ku ktorým už došlo, porušení, ku ktorým ešte nedošlo, ale veľmi pravdepodobne ku nim dôjde, konaní alebo opomenutí, ktoré môže nahlasujúca osoba odôvodnene považovať za porušenia, ako aj pokusov o zatajenie porušení. Z tých istých dôvodov je ochrana odôvodnená aj v prípade osôb, ktoré nepredkladajú nesporné dôkazy, ale vyjadrujú odôvodnené obavy alebo podozrenia. Ochrana by sa zároveň nemala vzťahovať na osoby, ktoré nahlasujú informácie, ktoré sú už úplne zverejnené, alebo nahlasujú nepodložené fámy a klebety.
- (44) Malo by existovať úzke prepojenie medzi nahlásením a nepriaznivým zaobchádzaním, ktorému je priamo alebo nepriamo vystavená nahlasujúca osoba, aby sa takéto nepriaznivé zaobchádzanie považovalo za odvetné opatrenie a v dôsledku toho môže nahlasujúca osoba v súvislosti s tým požívať právnu ochranu. V záujme účinnej ochrany nahlasujúcich osôb ako prostriedku na zlepšenie presadzovania práva Únie je potrebné stanoviť široké vymedzenie pojmu odvetné opatrenie, ktoré zahŕňa akékoľvek konanie alebo opomenutie, ku ktorým dochádza v pracovnom kontexte a ktoré týmto osobám spôsobujú ujmu. Táto smernica by však nemala brániť zamestnávateľom, aby prijímali rozhodnutia súvisiace so zamestnaním, ktoré nesúvisia s nahlásením alebo zverejnením informácií.

- (45) Ochrana pred odvetnými opatreniami ako prostriedok na zabezpečenie slobody prejavu a slobody a plurality médií by sa mala poskytovať osobám, ktoré nahlasujú informácie o konaní alebo opomenutí v rámci organizácie (ďalej len „interné nahlasovanie“), alebo externému orgánu (ďalej len „externé nahlasovanie“), ako aj osobám, ktoré takéto informácie verejne sprístupnia, napríklad priamo verejnosti prostredníctvom online platforiem alebo sociálnych médií, alebo médiám, voleným činiteľom, organizáciám občianskej spoločnosti, odborom alebo profesijným a obchodným organizáciám.
- (46) Oznamovatelia sú obzvlášť dôležitými zdrojmi pre investigatívnych novinárov. Zabezpečením účinnej ochrany oznamovateľov pred odvetnými opatreniami sa zvyšuje právna istota pre potenciálnych oznamovateľov, čím sa zároveň podporuje oznamovanie aj prostredníctvom médií. V tejto súvislosti je ochrana oznamovateľov ako novinárskych zdrojov kľúčová na zabezpečenie toho, aby investigatívna žurnalistika v demokratických spoločnostiach mohla plniť úlohu „strážcu“.

- (47) V záujme účinného odhaľovania porušení práva Únie a predchádzania takýmto porušeniam je nevyhnutné, aby príslušné informácie urýchlene dostali tí, ktorí sú najbližšie k zdroju problému, ktorí majú k dispozícii najlepšie možnosti viesť vyšetrowanie a ktorí majú právomoci na uskutočnenie nápravy, ak je to možné. Nahlasujúce osoby by preto v zásade mali byť nabádané, aby najprv využili interné kanály nahlasovania a nahlasovali svojmu zamestnávateľovi, ak majú takéto kanály k dispozícii a môžu sa opodstatnene domnievať, že fungujú. Ide najmä o prípady, keď sa nahlasujúce osoby domnievajú, že porušenie možno účinne riešiť v rámci danej organizácie a neexistuje riziko odvetných opatrení. V dôsledku toho by právne subjekty v súkromnom a vo verejnom sektore mali zaviesť primerané interné postupy na prijímanie nahlásení a následných opatrení v nadväznosti na ne. Takéto nabádanie sa týka aj prípadov, keď sa takéto kanály zriadili bez toho, aby sa to vyžadovalo podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva. Táto zásada by mala v organizáciách pomôcť posilniť kultúru dobrej komunikácie a sociálnu zodpovednosť podnikov, v rámci ktorých sú nahlasujúce osoby považované za osoby, ktoré významne prispievajú k sebanáprave a k excelentnosti v rámci organizácie.
- (48) Pre právne subjekty v súkromnom sektore by mala byť povinnosť zriadiť interné kanály nahlasovania úmerná ich veľkosti a miere rizika, ktoré ich činnosti predstavujú pre verejný záujem. Všetky podniky s najmenej 50 pracovníkmi by mali podliehať povinnosti zriadiť interné kanály nahlasovania bez ohľadu na povahu ich činností, a to na základe ich povinnosti vyberať DPH. Po primeranom posúdení rizika by členské štáty mohli vyžadovať aj od iných podnikov, aby zriadili interné kanály nahlasovania v špecifických prípadoch, napríklad z dôvodu významných rizík, ktoré môžu vyplývať z ich činností.

- (49) Touto smernicou by nemala byť dotknutá možnosť členských štátov nabádať právne subjekty v súkromnom sektore s menej ako 50 pracovníkmi, aby zriadili interné kanály nahlasovania a prijímali následné opatrenia, a to aj stanovením voľnejších požiadaviek pre takéto kanály, než sú požiadavky stanovené v tejto smernici, pokiaľ tieto požiadavky zaručujú dôvernosť a dôsledné prijímanie následných opatrení.
- (50) Oslobodenie malých podnikov a mikropodnikov od povinnosti zriadiť interné kanály nahlasovania by sa nemalo vzťahovať na súkromné podniky, ktoré sú povinné zriadiť interné kanály nahlasovania na základe aktov Únie uvedených v častiach I.B a II prílohy.
- (51) Malo by byť jasné, že v prípade právnych subjektov v súkromnom sektore, ktoré nezabezpečujú interné kanály nahlasovania, by nahlasujúce osoby mali mať možnosť nahlasovať externe príslušným orgánom, a takýmto osobám by mala byť poskytnutá ochrana pred odvetnými opatreniami podľa tejto smernice.
- (52) S cieľom zabezpečiť najmä dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania vo verejnom sektore, povinnosť zriadiť interné kanály nahlasovania by sa mala vzťahovať na všetkých verejných obstarávateľov a obstarávateľov na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni, pričom by mala byť úmerná ich veľkosti.

- (53) Za predpokladu, že je zabezpečená dôvernosť informácií o totožnosti nahlasujúcej osoby, je úlohou každého jednotlivého právneho subjektu v súkromnom a verejnom sektore určit druh kanálov nahlasovania, ktoré sa majú zriadiť. Konkrétnejšie, kanály nahlasovania by mali umožniť osobám nahlasovať porušenia písomne a podať nahlásenie prostredníctvom pošty, fyzickej schránky (fyzických schránok) na podávanie sťažnosti alebo prostredníctvom online platformy, či už intranetovej alebo internetovej, alebo podať nahlásenie ústne, a to prostredníctvom horúcej telefonickej linky alebo iných systémov hlasových správ, alebo oboma spôsobmi. Na žiadosť nahlasujúcej osoby by takéto kanály mali tiež umožniť nahlasovanie prostredníctvom osobných stretnutí v rámci primeranej lehoty.
- (54) Na prijímanie nahlásení porušení v mene právnych subjektov v súkromnom a verejnom sektore by mohli byť oprávnené aj tretie strany za predpokladu, že poskytujú primerané záruky týkajúce sa dodržiavania nezávislosti, dôvernosti, ochrany údajov a mlčanlivosti. Takýmito tretími stranami by mohli byť externí poskytovatelia platforiem na nahlasovanie, externí poradcovia, audítori, zástupcovia odborov alebo zástupcovia zamestnancov.

- (55) Interné postupy nahlasovania by právnym subjektom v súkromnom sektore mali umožniť prijímať a vyšetrovať nahlásenia pracovníkov subjektu alebo jeho dcérskych či pridružených spoločností (ďalej len „skupina“) pri zachovaní úplnej dôvernosti, ale rovnako v čo najširšej miere aj nahlásenia od akýchkoľvek zástupcov a dodávateľov skupiny a od akýchkoľvek osôb, ktoré získajú informácie prostredníctvom svojich pracovných činností so subjektom a skupinou.
- (56) Výber najvhodnejších osôb alebo oddelení v právnom subjekte v súkromnom sektore, ktoré majú byť určené ako príslušné na prijímanie nahlásení a následných opatrení v nadväznosti na ne, závisí od štruktúry subjektu, ale v každom prípade by ich funkcia mala byť taká, že zabezpečí nezávislosť a neexistenciu konfliktu záujmov. V menších subjektoch by táto funkcia mohla byť dvojitou funkciou, ktorú zastáva riadiaci pracovník spoločnosti, ktorý má vhodné postavenie na to, aby mohol podávať nahlásenia priamo vedúcemu organizácie, napríklad vedúcemu oddelenia dodržiavania súladu s predpismi alebo oddelenia ľudských zdrojov, osobe zodpovednej za integritu, vedúcemu právneho oddelenia alebo oddelenia pre ochranu údajov, finančnému riaditeľovi, výkonnému riaditeľovi pre audit alebo členovi predstavenstva.

- (57) V kontexte interného nahlasovania je informovanie nahlasujúcej osoby v rozsahu, v akom je to z právneho hľadiska možné, a čo najzrozumiteľnejším spôsobom o následných opatreniach nadväzujúcich na nahlásenie kľúčové na vybudovanie dôvery v účinnosť celkového systému ochrany oznamovateľov, a znižuje pravdepodobnosť ďalších zbytočných nahlásení alebo zverejnení informácií. Nahlasujúca osoba by v primeranej lehote mala byť informovaná o krokoch, ktoré sa plánujú prijať alebo ktoré sa prijali ako následné opatrenia, a o dôvodoch výberu takéhoto následného opatrenia. Takéto následné opatrenia by mohli zahŕňať napríklad postúpenie do iných kanálov alebo konaní v prípade nahlásení týkajúcich sa výlučne individuálnych práv nahlasujúcej osoby, ukončenie konania na základe nedostatku dostatočných dôkazov alebo z iných dôvodov, začatie interného prešetrovania a prípadne jeho zistenia a akéhokoľvek opatrenia prijaté na riešenie daného problému, postúpenie príslušnému orgánu na ďalšie vyšetrovanie, pokiaľ by takéto informácie neohrozili interné prešetrovanie alebo vyšetrovanie, alebo sa netýkali práv dotknutej osoby. Vo všetkých prípadoch by nahlasujúca osoba mala byť informovaná o pokroku a výsledku vyšetrovania. V priebehu vyšetrovania by malo byť možné požiadať nahlasujúcu osobu o poskytnutie ďalších informácií, ale bez toho, aby táto osoba mala akúkoľvek povinnosť poskytnúť takúto informáciu.
- (58) Primeraná lehota na informovanie nahlasujúcej osoby by celkovo nemala presiahnuť tri mesiace. Ak sa o vhodných následných opatreniach ešte nerozhodlo, nahlasujúca osoba by o tom mala byť informovaná rovnako ako o akejkoľvek ďalšej očakávanej spätnej väzbe.

- (59) Osoby, ktoré zvažujú nahlásenie porušenia práva Únie, by mali byť schopné prijať podložené rozhodnutie o tom, či, ako a kedy porušenie nahlásiť. Od právnych subjektov v súkromnom a verejnom sektore, ktoré zaviedli interné postupy nahlásovania, by sa malo vyžadovať, aby poskytli informácie o uvedených postupoch, ako aj o postupoch externého nahlásovania relevantným príslušným orgánom. Je dôležité, aby takéto informácie boli jasné a ľahko dostupné, a to aj v čo najširšej miere nielen pracovníkom, ale aj osobám, ktoré prichádzajú do kontaktu so subjektom prostredníctvom svojich pracovných činností, ako sú poskytovatelia služieb, distribútori, dodávatelia a obchodní partneri. Takéto informácie by sa mohli napríklad umiestniť na viditeľnom mieste, ktoré je dostupné všetkým takýmto osobám, a na webovom sídle subjektu a mohli by sa tiež zahrnúť do kurzov a odborných seminárov o etike a integrite.
- (60) Na účinné odhaľovanie porušenia práva Únie a predchádzanie takýmto porušeniam je potrebné zabezpečiť, aby potenciálni oznamovatelia mohli jednoducho a pri úplnom zachovaní dôvernosti poskytovať informácie, ktoré majú k dispozícii, relevantným príslušným orgánom, ktoré môžu viesť vyšetrovanie a, ak je to možné, zaistiť nápravu problému.
- (61) Môže sa stať, že interné kanály neexistujú alebo boli použité, ale riadne nefungujú, napríklad pretože nahlásenie nebolo posúdené dôkladne alebo v primeranej lehote, alebo neboli prijaté vhodné opatrenia na riešenie porušenia napriek výsledkom súvisiaceho vnútorného prešetrovania potvrdzujúcim existenciu porušenia.

- (62) V iných prípadoch sa nemôže odôvodnene očakávať, že bude riadne fungovať používanie interných kanálov. Ide najmä o prípad, keď sa nahlasujúce osoby môžu opodstatnene domnievať, že by boli v súvislosti s nahlasovaním postihnuté odvetnými opatreniami, a to aj v dôsledku porušenia dôvernosti, alebo že by príslušné orgány boli vo vhodnejšej pozícii na to, aby prijali účinné opatrenia na riešenie porušenia. Príslušné orgány by boli vo vhodnejšej pozícii napríklad vtedy, ak sa na porušení podieľala osoba, ktorá nesie v rámci pracovného kontextu konečnú zodpovednosť, alebo, ak hrozí zatajenie porušenia alebo ukrytie alebo zničenie dôkazov, alebo všeobecnejšie z dôvodu, že by inak mohla byť ohrozená účinnosť vyšetrovacích opatrení príslušných orgánov, napríklad v prípade nahlásených kartelových dohôd alebo iných porušení pravidiel hospodárskej súťaže, alebo preto, že porušenie si vyžaduje urýchlené prijatie opatrení, napríklad na ochranu zdravia a bezpečnosti osôb alebo životného prostredia. Vo všetkých prípadoch by mali byť osoby, ktoré externe nahlasujú informácie príslušným orgánom a v relevantných prípadoch inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie, chránené. Touto smernicou by sa mala priznať ochrana aj vtedy, keď právo Únie alebo vnútroštátne právo vyžaduje, aby nahlasujúca osoba nahlásila informácie príslušným vnútroštátnym orgánom, napríklad, v rámci svojich pracovných úloh a povinností alebo preto, že porušenie je trestným činom.

- (63) Nedostatočná dôvera v účinnosť nahlasovania je jedným z hlavných faktorov, ktoré odrádzajú potenciálnych oznamovateľov. Je preto potrebné uložiť príslušným orgánom jasnú povinnosť, aby zriadili vhodné externé kanály nahlasovania, dôsledne prijímali následné opatrenia v nadväznosti na doručené nahlásenia a aby v primeranej lehote nahlasujúcim osobám poskytli spätnú väzbu.
- (64) Malo by sa ponechať na členských štátoch, aby určili orgány príslušné na prijímanie informácií o porušeníach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a prijímanie vhodných následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia. Týmito príslušnými orgánmi by mohli byť justičné orgány, regulačné orgány alebo orgány dohľadu, ktoré sú príslušné v konkrétnych dotknutých oblastiach, alebo orgány so všeobecnejšou príslušnosťou na ústrednej úrovni v členskom štáte, orgány presadzovania práva, protikorupčné subjekty alebo verejní ochrancovia práv.

- (65) Ako príjemcovia nahlásení by orgány určené za príslušné orgány mali mať potrebné kapacity a právomoci na zaistenie prijímania vhodných následných opatrení vrátane posúdenia správnosti tvrdení uvedených v nahlásení a na riešenie nahlásených porušení začatím interného prešetrovania, vyšetrovania, stíhania alebo podania žaloby o vymáhanie finančných prostriedkov, alebo iných vhodných prostriedkov nápravy v súlade so svojím mandátom. Prípadne by uvedené orgány mali mať potrebné právomoci na postúpenie nahlásenia inému orgánu, ktorý by mal nahlásené porušenie vyšetriť, a zároveň na zaistenie prijatia vhodných následných opatrení takýmto orgánom. Najmä ak majú členské štáty v úmysle zriadiť externé kanály nahlasovania na ústrednej úrovni, napríklad v oblasti štátnej pomoci, mali by zaviesť vhodné záruky, aby sa zaistil súlad s požiadavkami nezávislosti a autonómie stanovenými v tejto smernici. Zriadením takýchto externých kanálov nahlasovania by nemali byť dotknuté právomoci členských štátov ani Komisie, pokiaľ ide o dohľad v oblasti štátnej pomoci, ani by touto smernicou nemala byť dotknutá výlučná právomoc Komisie, pokiaľ ide o rozhodovanie o súlade opatrení štátnej pomoci najmä podľa článku 107 ods. 3 ZFEÚ. Pokiaľ ide o porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ, členské štáty by mali za príslušné orgány určiť orgány uvedené v článku 35 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003¹ bez toho, aby tým boli dotknuté právomoci Komisie v tejto oblasti.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1).

- (66) Príslušné orgány by mali dať nahlasujúcim osobám aj spätnú väzbu o krokoch, ktoré sa plánujú prijať alebo ktoré sa prijali ako následné opatrenia, napríklad postúpenie inému orgánu, ukončenie konania na základe nedostatku dostatočných dôkazov alebo z iných dôvodov, začatie vyšetrovania a prípadne jeho zistenia a akékoľvek opatrenia prijaté na riešenie daného problému, ako aj o a dôvodoch voľby takéhoto následného opatrenia. Komunikáciou o konečnom výsledku vyšetrovania by nemali byť dotknuté príslušné pravidlá Únie, ktoré zahŕňajú prípadné obmedzenia uverejňovania rozhodnutí v oblasti finančnej regulácie. Platí to *mutatis mutandis* aj pre oblasť dane z príjmov právnických osôb, ak sú v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch stanovené podobné obmedzenia.
- (67) Prijatie následných opatrení a poskytnutie spätnej väzby by sa mali uskutočniť v primeranej lehote, vzhľadom na potrebu okamžite riešiť problém, ktorý je predmetom nahlásenia, ako aj potrebu predísť zbytočnému zverejneniu informácií. Takáto lehota by nemala presiahnuť tri mesiace, ale mohla by sa predĺžiť na šesť mesiacov, ak je to potrebné vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu, najmä na povahu a zložitosť predmetu nahlásenia, ktoré si môže vyžadovať zdĺhavé vyšetrovanie.
- (68) V práve Únie v konkrétnych oblastiach, ako je zneužívanie trhu, a to v nariadení (EÚ) č. 596/2014 a vo vykonávacej smernici (EÚ) 2015/2392, civilné letectvo, a to v nariadení (EÚ) č. 376/2014, alebo bezpečnosť operácií prieskumu ložísk a ťažby ropy a zemného plynu na mori, a to v smernici 2013/30/EÚ, sa už stanovuje zriadenie interných kanálov nahlasovania a externých kanálov nahlasovania. Povinnosti týkajúce sa zriadenia takýchto kanálov stanovené v tejto smernici by mali v čo najväčšej miere vychádzať z existujúcich kanálov stanovených v konkrétnych aktoch Únie.

- (69) Komisia, ako aj niektoré orgány, úrady a agentúry Únie, napríklad Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA), Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA), Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) a Európska agentúra pre lieky (EMA), zaviedli externé kanály nahlasovania a postupy na prijímanie nahlásení o porušeníach patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ktoré zabezpečujú predovšetkým zachovanie dôvernosti informácií o totožnosti nahlasujúcich osôb. Touto smernicou by nemali byť dotknuté takéto externé kanály nahlasovania a postupy v prípadoch, keď existujú, ale malo by sa ňou zabezpečiť, aby osoby nahlasujúce informácie inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie požívali spoločné minimálne normy ochrany v celej Únii.

- (70) S cieľom zaistiť účinnosť postupov prijímania následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia, a postupov riešenia porušení dotknutých pravidiel Únie by členské štáty mali mať možnosť prijať opatrenia na zmenšenie zaťaženia príslušných orgánov v dôsledku nahlásení o menej závažných porušeníach ustanovení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, opakujúcich sa nahlásení alebo nahlásení o porušeníach vedľajších ustanovení, napríklad ustanovení o povinnostiach týkajúcich sa dokumentácie alebo oznamovania. Takýmito opatreniami by mohlo byť umožnenie príslušným orgánom, aby po riadnom posúdení veci rozhodli, že nahlásené porušenia sú jednoznačne menej závažné a nevyžadujú si ďalšie následné opatrenia podľa tejto smernice iné ako ukončenie konania. Členské štáty by mali mať takisto možnosť príslušným orgánom umožniť ukončiť konanie týkajúce sa opakujúcich sa nahlásení, ktoré neobsahujú žiadne nové zmysluplné informácie oproti predchádzajúcemu nahláseniu, vo veci ktorého už bolo príslušné konanie ukončené, ibaže by nové právne alebo skutkové okolnosti odôvodňovali prijatie inej formy následných opatrení. Okrem toho by členské štáty mali mať možnosť príslušným orgánom umožniť, aby v prípade veľkého množstva nahlásení prednostne riešili nahlásenia o závažnejších porušeníach alebo o porušeníach základných ustanovení patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (71) V prípadoch, keď sa tak ustanovuje v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve, príslušné orgány by mali prípady alebo príslušné informácie o porušeníach postúpiť inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie a na účely tejto smernice aj úradu OLAF a Európskej prokuratúre, a to bez toho, aby tým bola dotknutá možnosť nahlasujúcej osoby obrátiť sa priamo na takéto orgány, úrady alebo agentúry Únie.

- (72) V mnohých oblastiach politík patriacich do rozsahu vecnej pôsobnosti tejto smernice existujú mechanizmy spolupráce, prostredníctvom ktorých si príslušné vnútroštátne orgány vymieňajú informácie a vykonávajú následné činnosti po nahlásení v súvislosti s porušeniami pravidiel Únie s cezhraničným rozmerom. Príklady siahajú od systému administratívnej pomoci a spolupráce zriadeného vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2015/1918¹ v prípadoch cezhraničných porušení právnych predpisov Únie v oblasti agropotravinového reťazca, a siete pre potravinové podvody podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004², cez systém na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinových výrobkoch zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002³, sieť spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004⁴ až po Fórum pre environmentálny súlad a správu životného prostredia zriadené rozhodnutím Komisie z 18. januára 2018⁵, európsku sieť pre hospodársku súťaž zriadenú podľa nariadenia (ES) č. 1/2003 a administratívnu spoluprácu v daňovej oblasti podľa smernice Rady 2011/16/EÚ⁶.

¹ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/1918 z 22. októbra 2015, ktorým sa zriaďuje systém administratívnej pomoci a spolupráce (systém AAC) podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 280, 24.10.2015, s. 31).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. ES L 165, 30.4.2004, s. 1).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa („nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa“) (Ú. v. ES L 364, 9.12.2004, s. 1).

⁵ Rozhodnutie Komisie z 18. januára 2018, ktorým sa zriaďuje skupina expertov pre environmentálny súlad a správu životného prostredia (Ú. v. EÚ C 19, 19.1.2018, s. 3).

⁶ Smernica Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1).

Príslušné orgány členských štátov by v relevantných prípadoch mali naplno využívať takéto existujúce mechanizmy spolupráce v rámci svojej povinnosti prijať následné opatrenia v nadväznosti na nahlásenia týkajúce sa porušení patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. V prípadoch porušení s cezhraničným rozmerom v oblastiach, v ktorých takéto mechanizmy spolupráce neexistujú, by mohli orgány členských štátov okrem toho spolupracovať aj nad rámec existujúcich mechanizmov spolupráce.

- (73) Je potrebné, aby príslušné orgány mali kanály, ktoré sú používateľsky ústretové, zabezpečené, zaisťujú dôvernosť pri prijatí a spracúvaní informácií poskytnutých nahlasujúcou osobou o porušeníach a ktoré umožňujú trvalé uchovávanie informácií na účely ďalšieho vyšetrovania, aby sa umožnila účinná komunikácia so zamestnancami, ktorí sú zodpovední za vybavovanie nahlásení. Mohlo by byť potrebné, aby takéto kanály boli oddelené od všeobecných kanálov, ktorými príslušné orgány komunikujú s verejnosťou, ako sú napríklad bežné verejné systémy podávania sťažností, alebo od kanálov, ktorými príslušné orgány komunikujú interne a s tretími stranami v rámci svojej bežnej činnosti.
- (74) Zamestnanci príslušných orgánov, ktorí sú zodpovední za vybavovanie nahlásení, by mali byť odborne vyškolení, a to aj v oblasti platných predpisov o ochrane údajov, aby mohli vybavovať nahlásenia a zabezpečovať komunikáciu s nahlasujúcou osobou, ako aj prijímať vhodné následné opatrenia v nadväznosti na nahlásenie.

- (75) Osoby, ktoré chcú nahlásiť porušenie, by mali byť schopné prijať podložené rozhodnutie o tom či, ako a kedy porušenie nahlásiť. Príslušné orgány by preto mali poskytovať jasné a ľahko dostupné informácie o dostupných kanáloch nahlasovania s príslušnými orgánmi, platných postupoch a zamestnancoch, ktorí sú v rámci uvedených orgánov zodpovední za vybavovanie nahlásení. Všetky informácie týkajúce sa nahlásení by mali byť transparentné, ľahko zrozumiteľné a spoľahlivé, aby podporovali nahlasovanie a neodrádzali od neho.
- (76) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby príslušné orgány zaviedli primerané postupy ochrany pri vybavovaní nahlásení a na ochranu osobných údajov osôb uvedených v nahlásení. Takéto postupy by mali zabezpečiť, aby totožnosť každej nahlasujúcej osoby, dotknutej osoby a tretích osôb uvedených v nahlásení, napríklad svedkovia alebo kolegovia, bola chránená vo všetkých fázach konania.
- (77) Je nevyhnutné, aby zamestnanci príslušného orgánu, ktorí sú zodpovední za vybavovanie nahlásení, a zamestnanci príslušného orgánu, ktorí majú právo na prístup k informáciám poskytnutým nahlasujúcou osobou, konali v súlade s povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo a dôvernosť informácií pri prenose údajov vnútri aj mimo príslušného orgánu, a to vrátane prípadov, keď príslušný orgán začne vyšetrovanie, alebo vnútorné prešetrovanie alebo vykonáva činnosti presadzovania práva v súvislosti s nahlásením.
- (78) Pravidelné preskúmanie postupov príslušných orgánov a výmena osvedčených postupov medzi nimi by mali zabezpečiť, aby tieto postupy boli primerané, a aby tak slúžili svojmu cieľu.

- (79) Osoby, ktoré zverejňujú informácie, by mali mať nárok na ochranu v prípadoch, ak sa napriek internému a externému nahláseniu porušenie neriešilo, napríklad ak porušenie nebolo riadne posúdené alebo vyšetrené, alebo neboli prijaté vhodné nápravné opatrenia. Vhodnosť následných opatrení by sa mala posudzovať podľa objektívnych kritérií súvisiacich s povinnosťou príslušných orgánov posudzovať pravdivosť tvrdení a ukončiť prípadné porušovanie práva Únie. Vhodnosť následných opatrení bude preto závisieť od okolností jednotlivého prípadu a povahy pravidiel, ktoré boli porušené. Vhodnými následnými opatreniami podľa tejto smernice by mohlo byť aj rozhodnutie orgánov o tom, že porušenie bolo jednoznačne menej závažné a prijatie ďalších následných opatrení iných ako ukončenie konania nebolo potrebné.
- (80) Osoby, ktoré priamo zverejňujú informácie, by mali mať nárok na ochranu aj v prípadoch, ak sa môžu odôvodnene domnievať, že je bezprostredne alebo zjavne ohrozený verejný záujem alebo ak existuje riziko nezvratnej škody vrátane poškodenia fyzickej integrity osoby.

- (81) Osoby, ktoré priamo zverejňujú informácie by mali mať tiež nárok na ochranu, ak sa môžu odôvodnene domnievať, že v prípade externého nahlásenia by hrozili odvetné opatrenia alebo by vyhliadky na účinné riešenie porušenia boli slabé vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, napríklad z dôvodu, že dôkazy by mohli byť ukryté alebo zničené, alebo z dôvodu, že by mohla existovať tajná dohoda medzi páchatelom porušenia a orgánom alebo že orgán sa na porušení podieľal.
- (82) Zaručenie ochrany dôvernosti totožnosti nahlasujúcej osoby počas procesu nahlasovania a vyšetrovania z dôvodu tohto nahlásenia je nevyhnutným opatrením *ex ante* na predídenie odvetným opatreniam. Totožnosť nahlasujúcej osoby by malo byť možné oznámiť len vtedy, ak ide o nevyhnutnú a primeranú povinnosť podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva v kontexte vyšetrovania orgánmi alebo súdneho konania, najmä v záujme zaručenia práva na obhajobu dotknutých osôb. Takáto povinnosť by mohla napríklad vyplývať zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ¹. Ochrana dôvernosti by sa nemala uplatňovať v prípade, keď nahlasujúca osoba úmyselne odhalila svoju totožnosť v kontexte zverejnenia informácií.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012. s. 1).

- (83) Každé spracúvanie osobných údajov vykonávané podľa tejto smernice vrátane výmeny alebo zaslania osobných údajov príslušnými orgánmi by sa malo uskutočniť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680². Každá výmena alebo zaslanie informácií inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie by sa mali uskutočniť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725³. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zásadám týkajúcim sa spracúvania osobných údajov stanoveným v článku 5 nariadenia (EÚ) 2016/679, článku 4 smernice (EÚ) 2016/680 a článku 4 nariadenia (EÚ) 2018/1725 a zásade špecificky navrhutej ochrany údajov a štandardnej ochrany údajov stanovenej v článku 25 nariadenia (EÚ) 2016/679, článku 20 smernice (EÚ) 2016/680 a článkoch 27 a 85 nariadenia (EÚ) 2018/1725.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetřovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (84) Postupy stanovené v tejto smernici v súvislosti s prijímaním následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia porušení práva Únie v oblastiach patriacich do jej rozsahu pôsobnosti slúžia dôležitému cieľu všeobecného verejného záujmu Únie a členských štátov v zmysle článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) 2016/679, pretože sú zamerané na posilnenie presadzovania práva a politik Únie v určitých oblastiach, v ktorých sa porušovaním môže závažne poškodiť verejný záujem. Účinná ochrana dôvernosti totožnosti nahlasujúcich osôb je potrebná na ochranu práv a slobôd iných, najmä nahlasujúcich osôb, ako je ustanovené v článku 23 ods. 1 písm. i) nariadenia (EÚ) 2016/679. Členské štáty by mali zabezpečiť účinnosť tejto smernice, v prípade potreby aj prijatím legislatívnych opatrení na obmedzenie uplatňovania určitých práv na ochranu údajov dotknutých osôb v súlade s článkom 23 ods. 1 písm. e) a i) a článkom 23 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2016/679 v takom rozsahu a na také obdobie, ako je potrebné na predídenie pokusom o zabránenie nahláseniu alebo zabránenie, sťaženie alebo spomalenie prijímania následných opatrení, najmä pri vyšetrovaní, alebo pokusom o zistenie totožnosti nahlasujúcej osoby a na riešenie takýchto pokusov.

- (85) Účinná ochrana dôvernosti totožnosti nahlasujúcich osôb je rovnako potrebná na ochranu práv a slobôd iných, najmä nahlasujúcich osôb, ak nahlásenia vybavujú orgány vymedzené v článku 3 bode 7 smernice (EÚ) 2016/680. Členské štáty by mali zabezpečiť účinnosť tejto smernice, v prípade potreby aj prijatím legislatívnych opatrení na obmedzenie uplatňovania určitých práv na ochranu údajov dotknutých osôb v súlade s článkom 13 ods. 3 písm. a) a e), článkom 15 ods. 1 písm. a) a e), článkom 16 ods. 4 písm. a) a e) a článkom 31 ods. 5 smernice (EÚ) 2016/680 v takom rozsahu a na také obdobie, ako je potrebné na predídenie pokusom o zabránenie nahláseniu, alebo o zabránenie, sťaženie alebo spomalenie prijímania následných opatrení, najmä pri vyšetrovaní, alebo pokusom zistiť totožnosť nahlasujúcej osoby a na riešenie takýchto pokusov.
- (86) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli všetky nahlásenia o porušeníach primerane evidované, aby bolo možné každé nahlásenie vyhľadať a aby sa informácie získané prostredníctvom nahlásení mohli podľa potreby použiť ako dôkaz v rámci konaní na presadzovanie práva.
- (87) Nahlasujúce osoby by mali byť chránené pred akoukoľvek formou odvetných opatrení, či už priamych alebo nepriamych, ktoré prijali, podporili alebo tolerovali ich zamestnávateľia alebo zákazníci alebo príjemcovia služieb a osoby, ktoré pre týchto zamestnávateľov, zákazníkov alebo príjemcov služieb pracujú alebo ktoré konajú v ich mene, vrátane kolegov a manažérov v tej istej organizácii alebo v iných organizáciách, s ktorými je nahlasujúca osoba v kontakte v rámci pracovného kontextu.

- (88) Nezastavenie a nepotrešenie odvetných opatrení má na potenciálnych oznamovateľov zastrašujúci účinok. Jasný právny zákaz odvetných opatrení by mal dôležitý odradzujúci účinok, ktorý by ďalej posilňovali ustanovenia o osobnej zodpovednosti a sankciách pre páchatel'ov odvetných opatrení.
- (89) Potenciálnych oznamovateľov, ktorí si nie sú istí tým, ako nahlásenie podať alebo či budú v konečnom dôsledku chránení, môže táto situácia od nahlasovania odradiť. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa relevantné a presné informácie so zreteľom na to poskytovali tak, aby boli jasné a ľahko dostupné širokej verejnosti. Malo by byť k dispozícii individuálne, nestranné a dôverné bezplatné poradenstvo, napríklad v súvislosti s tým, či sa na predmetné informácie vzťahujú platné pravidlá o ochrane oznamovateľov, ktorý kanál nahlasovania by sa mohol najlepšie využiť a ktoré alternatívne postupy sú k dispozícii v prípade, že sa na tieto informácie nevzťahujú platné pravidlá, tzv. navigácia. Prístup k takémuto poradenstvu môže pomôcť zabezpečiť, aby nahlasovanie prebiehalo prostredníctvom vhodných kanálov a zodpovedným spôsobom a aby boli porušenia odhalené včas alebo aby sa im dokonca predchádzalo. Takéto poradenstvo a informácie by mohlo poskytovať informačné centrum alebo jediný a nezávislý správny orgán. Členské štáty by sa mohli rozhodnúť, že také poradenstvo rozšíria na právne poradenstvo. Ak takéto poradenstvo poskytujú nahlasujúcim osobám organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú viazané povinnosťou zachovať dôvernosť prijatých informácií, členské štáty by mali zaistiť, aby tieto organizácie neboli postihnuté odvetnými opatreniami, napríklad vo forme hospodárskej ujmy v dôsledku obmedzenia ich prístupu k financovaniu alebo zaradenia na čiernu listinu, čo by mohlo brániť riadnemu fungovaniu organizácie.

- (90) Príslušné orgány by mali poskytnúť nahlasujúcim osobám podporu potrebnú na účinný prístup k ochrane. Najmä by im mali poskytnúť potvrdenie alebo inú dokumentáciu potrebnú na to, aby mohli iným orgánom alebo súdom potvrdiť, že sa uskutočnilo externé nahlásenie. V určitých vnútroštátnych rámcoch a v určitých prípadoch si môžu nahlasujúce osoby nechať potvrdiť, že spĺňajú podmienky platných pravidiel. Napriek takýmto možnostiam by mali mať účinný prístup k súdnemu preskúmaniu, pričom súdy na základe všetkých konkrétnych okolností prípadu rozhodnú, či spĺňajú podmienky platných pravidiel.
- (91) Nemalo by byť možné spoliehať sa na právne alebo zmluvné záväzky jednotlivcov, napríklad doložky o lojalite v zmluvách alebo dohody o mlčanlivosti alebo o nezverejňovaní informácií, aby sa zabránilo nahlasovaniu, odoprela sa nahlasujúcim osobám ochrana alebo aby boli sankcionované za to, že oznámili informácie o porušeníach alebo zverejnili informácie, ak je poskytnutie informácií patriacich do rozsahu pôsobnosti takých doložiek a dohôd potrebné na odhalenie porušenia. Ak sú tieto podmienky splnené, nahlasujúcim osobám by nemala vzniknúť žiadna zodpovednosť, či už občianskoprávna, trestná, správna alebo pracovnoprávna. Je vhodné, aby existovalo oslobodenie od zodpovednosti v prípade nahlásenia alebo zverejnenia informácií podľa tejto smernice v prípade informácií, o ktorých sa nahlasujúca osoba môže odôvodnene domnievať, že ich nahlásenie alebo zverejnenie bolo potrebné na odhalenie porušenia podľa tejto smernice. Takéto oslobodenie by sa nemalo vzťahovať na nadbytočné informácie, ktoré táto osoba poskytla bez toho, aby na to mala podložené dôvody.

- (92) Keď nahlasujúce osoby zákonne nadobudnú nahlásené informácie o porušení alebo dokumenty, ktoré uvedené informácie obsahujú, alebo k nim získajú prístup, mali by byť oslobodené od zodpovednosti. Malo by sa to uplatňovať aj v prípadoch, keď nahlasujúce osoby zverejnia obsah dokumentov, ku ktorým majú zákonný prístup, ako aj v prípadoch, keď vyhotovia kópie takýchto dokumentov alebo ich odstránia z priestorov organizácie, v ktorej sú zamestnané, v rozpore so zmluvnými alebo inými ustanoveniami, podľa ktorých sú tieto dokumenty majetkom danej organizácie. Nahlasujúce osoby by tiež mali byť zbavené zodpovednosti, keď v súvislosti s nadobudnutím relevantných informácií alebo dokumentov alebo s prístupom k nim vzniká občianskoprávna, správna alebo pracovnoprávna zodpovednosť. Príkladom takýchto situácií sú prípady, keď nahlasujúce osoby získali informácie prístupom k emailom spolupracovníka alebo k dokumentom, ktoré za bežných okolností pri svojej práci nepoužívajú, vyhotovením fotografií priestorov organizácie alebo vstupom do priestorov, do ktorých za bežných okolností nemajú prístup. Ak nahlasujúce osoby nadobudli alebo získali prístup k relevantným informáciám alebo dokumentom spáchaním trestného činu, napríklad neoprávneným vstupom do vyhradených priestorov alebo crackingom, ich trestná zodpovednosť by sa mala naďalej spravovať príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi bez toho, aby bola dotknutá ochrana priznaná podľa článku 21 ods. 7 tejto smernice. Podobne akákoľvek iná prípadná zodpovednosť nahlasujúcich osôb, ktorá vznikla v dôsledku konania alebo opomenutia, ktoré nesúvisí s nahlásením alebo nie je nevyhnutné na odhalenie porušenia podľa tejto smernice, by sa mala naďalej spravovať príslušnými právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi. V uvedených prípadoch by mali byť vnútroštátne súdy príslušné posúdiť zodpovednosť nahlasujúcich osôb vzhľadom na všetky skutkové informácie a zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu vrátane potreby a primeranosti konania alebo opomenutia v súvislosti s nahlásením alebo zverejnením informácií.

- (93) Odvetné opatrenia budú pravdepodobne prezentované ako opodstatnené z iných dôvodov, ako je nahlasovanie, a pre nahlasujúce osoby môže byť veľmi ťažké preukázať prepojenie medzi nahlasovaním a odvetnými opatreniami, zatiaľ čo páchatelia odvetných opatrení môžu mať väčšiu moc a zdroje na zdokumentovanie prijatých opatrení a odôvodnenia. Preto ak nahlasujúca osoba *prima facie* preukáže, že nahlásila porušenia alebo zverejnila informácie v súlade s touto smernicou a utrpela ujmu, dôkazné bremeno by sa malo preniesť na osobu, ktorá prijala škodlivé opatrenia a ktorá by mala byť povinná preukázať, že prijaté opatrenia neboli nijako spojené s nahlásením alebo so zverejnením informácií.
- (94) Popri výslovnom zákaze odvetných opatrení stanovenom v právnych predpisoch je nevyhnutné, aby nahlasujúce osoby, ktoré boli postihnuté odvetnými opatreniami, mali prístup k právnym prostriedkom nápravy a náhrade škody. Primeraný prostriedok nápravy by sa mal v každom jednotlivom prípade určiť podľa druhu odvetného opatrenia a ujma spôsobená v takýchto prípadoch by sa mala nahradiť v plnej miere v súlade s vnútroštátnym právom. Primeraný prostriedok nápravy by mohol mať formu opätovného nadobudnutia pozície, napríklad v prípade prepustenia, presunutia alebo preradenia na nižšiu pozíciu, alebo v prípade odopretia odbornej prípravy alebo povýšenia, alebo obnovenia zrušeného povolenia, licencie alebo zmluvy; náhrady za súčasné a budúce finančné straty, napríklad za ušlé minulé mzdy, ale aj za stratu budúcich príjmov, náklady spojené so zmenou povolania; a náhrady inej majetkovej ujmy, ako sú náklady na právne úkony a výdavky na lekárske ošetrovanie, a nemajetkovej ujmy, ako je bolesť a utrpenie.

- (95) I keď sa druhy právnych krokov môžu v jednotlivých právnych systémoch líšiť, mali by zabezpečiť skutočnú a účinnú náhradu alebo nápravu spôsobom, ktorý je primeraný utrpanej ujme a je odradzujúci. V tejto súvislosti sú relevantné zásady Európskeho piliera sociálnych práv, najmä zásada č. 7, podľa ktorej „pred každým prepustením majú pracovníci právo na informácie o dôvodoch prepustenia a právo na priznanie primeranej výpovednej lehoty. Majú právo na prístup k účinnému a nestrannému riešeniu sporov a v prípade bezdôvodného prepustenia majú právo na nápravu vrátane primeranej náhrady.“ Prostriedky nápravy ustanovené na vnútroštátnej úrovni by nemali odrádzať potenciálnych budúcich oznamovateľov. Napríklad poskytnutie náhrady ako alternatívy k opätovnému nadobudnutiu pozície v prípade prepustenia by mohlo viesť k systematickej praxi, najmä zo strany väčších organizácií, čo by malo pre budúcich oznamovateľov odradzujúci účinok.

- (96) Pre nahlasujúce osoby majú osobitný význam predbežné prostriedky nápravy až do ukončenia súdnych konaní, ktoré môžu byť zdĺhavé. Konkrétne by pre nahlasujúce osoby mali byť dostupné aj predbežné opatrenia, ako sú ustanovené vo vnútroštátnom práve, na zastavenie hrozieb, pokusov alebo pokračujúcich odvetných opatrení, ako je obťažovanie, alebo na zabránenie niektorým formám odvetných opatrení, ako je prepustenie, ktoré môže byť ťažké zvrátiť po uplynutí dlhého obdobia a ktoré môže jednotlivca finančne zruinovať, čo je perspektíva, ktorá môže vážne odradiť potenciálnych oznamovateľov.
- (97) Opatrenia prijaté voči nahlasujúcim osobám mimo pracovného kontextu, napríklad v konaniach týkajúcich sa poškodzovania dobrého mena, porušenia autorského práva, obchodného tajomstva, zachovania dôvernosti a ochrany osobných údajov, môžu pre oznamovateľa takisto predstavovať vážny odstrašujúci prostriedok. V takýchto konaniach by nahlasujúce osoby mali mať možnosť opierať sa vo svojej obhajobe o skutočnosť, že nahlásili porušenia alebo zverejnili informácie v súlade s touto smernicou, za predpokladu, že nahlásené alebo zverejnené informácie boli potrebné na odhalenie porušenia. V takýchto prípadoch by osoba, ktorá začala konanie, mala niesť dôkazné bremeno s cieľom preukázať, že nahlasujúca osoba nespĺňa podmienky stanovené v tejto smernici.

- (98) V smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943¹ sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie dostatočnej a jednotnej úrovne občianskoprávnej nápravy v prípade neoprávneného získania, využitia alebo sprístupnenia obchodného tajomstva. Ustanovuje sa v nej však tiež, že získanie, využitie alebo sprístupnenie obchodného tajomstva sa považuje za zákonné v tom rozsahu, v akom ho umožňuje právo Únie. Osoby, ktoré sprístupnia obchodné tajomstvo získané v pracovnom kontexte, by mali mať nárok na ochranu priznanú touto smernicou, vrátane nevzniknutia občianskoprávnej zodpovednosti, len pokiaľ spĺňajú podmienky stanovené v tejto smernici vrátane toho, že sprístupnenie bolo potrebné na odhalenie porušenia patriaceho do vecnej pôsobnosti tejto smernice. Ak sú uvedené podmienky splnené, sprístupnenie obchodného tajomstva sa považuje za možné podľa práva Únie v zmysle článku 3 ods. 2 smernice (EÚ) 2016/943. Okrem toho by sa obe smernice mali považovať za komplementárne a občianskoprávne nápravné opatrenia, konania a prostriedky nápravy, ako aj výnimky ustanovené v smernici (EÚ) 2016/943 by sa mali naďalej uplatňovať na každé sprístupnenie obchodného tajomstva nepatriace do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Príslušné orgány, ktoré prijímajú informácie o porušeniach zahŕňajúce obchodné tajomstvo, by mali zaistiť, aby sa nevyužilo ani nesprístupnilo na iné účely než na tie, ktoré sú potrebné na náležité prijatie následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) pred ich neoprávneným získaním, využitím a sprístupnením (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016, s. 1).

- (99) Príslušné právne poplatky môžu pre nahlasujúce osoby, ktoré v súdnom konaní napadnú odvetné opatrenia prijaté voči nim, predstavovať značné náklady. Hoci tieto poplatky im môžu byť na konci konania nahradené, nemusia byť schopné tieto poplatky uhradiť, ak sú účtované na začiatku konania, najmä ak sú nezamestnané a ak sa nachádzajú na čiernej listine. Pomoc v trestnom konaní, najmä ak nahlasujúce osoby spĺňajú podmienky ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919¹, a vo všeobecnosti podpora pre tých, ktorí sa nachádzajú vo vážnej finančnej núdzi, môže byť v niektorých prípadoch kľúčová pri účinnom presadzovaní práv týchto osôb na ochranu.
- (100) Práva dotknutých osôb by mali byť chránené, aby nedošlo k poškodeniu dobrej povesti alebo k iným nepriaznivým následkom. Okrem toho by sa malo v súlade s článkami 47 a 48 charty plne rešpektovať právo dotknutej osoby na obhajobu a právo na prístup k prostriedkom nápravy v každej fáze konania na základe nahlásenia. Členské štáty by mali chrániť dôvernosť totožnosti dotknutej osoby a zabezpečiť právo na obhajobu vrátane práva na prístup k spisu, práva na vypočutie a práva využiť účinný prostriedok nápravy proti rozhodnutiu, ktoré sa týka tejto dotknutej osoby, podľa platných postupov stanovených vo vnútroštátnom práve v súvislosti s vyšetrovaniami alebo následnými súdnymi konaniami.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016 o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači (Ú. v. EÚ L 297, 4.11.2016, s. 1).

- (101) Každá osoba, ktorá priamo alebo nepriamo utrpí ujmu v dôsledku nahlásenia alebo zverejnenia nepresných alebo zavádzajúcich informácií, by mala mať k dispozícii ochranu a prostriedky nápravy podľa pravidiel všeobecného vnútroštátneho práva. Ak boli takéto nepresné alebo zavádzajúce informácie nahlásené alebo zverejnené úmyselne a vedome, dotknuté osoby by mali mať nárok na náhradu škody v súlade s vnútroštátnym právom.
- (102) Na zabezpečenie účinnosti pravidiel o ochrane oznamovateľov sú potrebné trestné, občianskoprávne alebo správne sankcie. Sankcie proti osobám, ktoré prijímú odvetné alebo iné nepriaznivé opatrenia voči nahlasujúcim osobám, môžu odradiť od prijímania takýchto opatrení. Sankcie voči osobám, ktoré nahlasujú alebo zverejňujú informácie o porušeníach, v prípade ktorých sa preukázalo, že boli vedome nepravdivé, sú tiež potrebné na odradenie od ďalšieho zlomyseľného nahlasovania a na zachovanie dôveryhodnosti systému. Primeranosť takýchto sankcií by mala zabezpečiť, aby nemali odradzujúci vplyv na potenciálnych oznamovateľov.
- (103) Každé rozhodnutie orgánov, ktoré má nepriaznivý dosah na práva priznané touto smernicou, najmä rozhodnutia, ktorými príslušné orgány rozhodnú o tom, že ukončia konanie v prípade nahláseného porušenia, pretože je jednoznačne menej závažné, alebo ide o opakujúce sa nahlásenie, alebo rozhodnú, že konkrétne nahlásenie nie je potrebné prednostne riešiť, podlieha súdnemu preskúmaniu v súlade s článkom 47 charty.

- (104) Touto smernicou sa zavádzajú minimálne normy a členské štáty by mali mať možnosť zaviesť alebo zachovať ustanovenia, ktoré sú priaznivejšie pre nahlasujúcu osobu, ak takéto ustanovenia nezasahujú do opatrení na ochranu dotknutých osôb. Transpozícia tejto smernice by za žiadnych okolností nemala poskytovať dôvod na zníženie úrovne ochrany už priznanej nahlasujúcim osobám podľa vnútroštátneho práva v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje.
- (105) V súlade s článkom 26 ods. 2 ZFEÚ má vnútorný trh zahŕňať oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru a služieb. Vnútorný trh by mal občanom Únie priniesť pridanú hodnotu vo forme lepšej kvality a bezpečnosti tovarov a služieb a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany verejného zdravia a životného prostredia, ako aj voľný pohyb osobných údajov. Článok 114 ZFEÚ je preto vhodným právnym základom na prijatie opatrení potrebných na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu. Okrem článku 114 ZFEÚ by táto smernica mala mať dodatočné osobitné právne základy, aby sa pokryli oblasti, ktoré sa pri prijímaní opatrení Únie opierajú o článok 16, článok 43 ods. 2, článok 50, článok 53 ods. 1, články 91 a 100, článok 168 ods. 4, článok 169, článok 192 ods. 1 a článok 325 ods. 4 ZFEÚ a článok 31 Zmluvy o Euratome.

- (106) Vecná pôsobnosť tejto smernice je založená na identifikácii oblastí, v ktorých sa zavedenie ochrany oznamovateľov zdá odôvodnené a potrebné na základe dôkazov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii. Takáto vecná pôsobnosť by sa mohla rozšíriť aj na ďalšie oblasti alebo akty Únie, ak sa to ukáže ako nevyhnutné na posilnenie ich presadzovania vzhľadom na dôkazy, ktoré sa môžu objaviť v budúcnosti, alebo na základe hodnotenia fungovania tejto smernice.
- (107) Pri každom prijímaní budúcich legislatívnych aktov v relevantných oblastiach politiky, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, by sa malo v príslušnom prípade uvádzať, že sa bude uplatňovať táto smernica. V prípade potreby by sa mala zodpovedajúcim spôsobom prispôbiť vecná pôsobnosť tejto smernice a zmeniť príloha.
- (108) Keďže cieľ tejto smernice, a to prostredníctvom účinnej ochrany oznamovateľov posilniť presadzovanie v určitých oblastiach politiky a pri určitých aktoch, v prípade ktorých môže porušenie práva Únie vážne poškodiť verejný záujem, nie je možné uspokojivo dosiahnuť, ak budú členské štáty konať samostatne alebo nekoordinovaným spôsobom, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie stanovením spoločných minimálnych noriem v oblasti ochrany oznamovateľov, a vzhľadom na to, že len opatrením Únie možno zabezpečiť súdržnosť a zosúladiť existujúce pravidlá Únie o ochrane oznamovateľov, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

- (109) V tejto smernici sa rešpektujú základné práva a zásady uznané najmä v charte, najmä v jej článku 11. Táto smernica sa preto musí vykonávať v súlade s uvedenými právami a zásadami tak, aby sa zabezpečilo okrem iného úplné dodržiavanie slobody prejavu a práva na informácie, práva na ochranu osobných údajov, slobody podnikania, práva na vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, práva na vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia, práva na vysokú úroveň ochrany životného prostredia, práva na dobrú správu vecí verejných, práva na účinný prostriedok nápravy a práva na obhajobu.
- (110) S európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov sa konzultovalo v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI, VYMEDZENIE POJMOV A PODMIENKY OCHRANY

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je posilniť presadzovanie práva a politík Únie v určitých oblastiach stanovením spoločných minimálnych noriem, ktorými sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany osôb nahlasujúcich porušenia práva Únie.

Článok 2

Vecná pôsobnosť

1. V tejto smernici sa stanovujú spoločné minimálne normy na ochranu osôb nahlasujúcich tieto porušenia práva Únie:
 - a) porušenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti aktov Únie stanovených v prílohe, ktoré sa týkajú týchto oblastí:
 - i) verejné obstarávanie;
 - ii) finančné služby, produkty a trhy a predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;

- iii) bezpečnosť a zhoda výrobkov;
 - iv) bezpečnosť dopravy;
 - v) ochrana životného prostredia;
 - vi) ochrana pred žiarením a jadrová bezpečnosť;
 - vii) bezpečnosť potravín a krmív, zdravie a dobré životné podmienky zvierat;
 - viii) verejné zdravie;
 - ix) ochrana spotrebiteľov;
 - x) ochrana súkromia a osobných údajov a bezpečnosť sietí a informačných systémov;
- b) porušenia poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa uvádzajú v článku 325 ZFEÚ a ako sa ďalej uvádzajú v relevantných opatreniach Únie;
- c) porušenia týkajúce sa vnútorného trhu uvedené v článku 26 ods. 2 ZFEÚ vrátane porušení pravidiel Únie o hospodárskej súťaži a štátnej pomoci, ako aj porušenia týkajúce sa vnútorného trhu v súvislosti s konaniami, ktoré porušujú pravidlá v oblasti dane z príjmov právnických osôb alebo dojednania, ktorých účelom je získať daňové zvýhodnenie, ktoré marí predmet alebo účel platného práva v oblasti dane z príjmov právnických osôb.

2. Touto smernicou nie je dotknutá právomoc členských štátov rozšíriť ochranu podľa vnútroštátneho práva na oblasti alebo akty, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1.

Článok 3

Vzťah k iným aktom Únie a vnútroštátnym ustanoveniam

1. Ak sa v aktoch Únie pre konkrétne odvetvia uvedených v časti II prílohy stanovujú osobitné pravidlá o nahlasovaní porušení, uplatňujú sa uvedené pravidlá. Ustanovenia tejto smernice sa uplatnia v rozsahu, v akom v uvedených aktoch Únie pre konkrétne odvetvia nie je daná vec upravená povinne.
2. Touto smernicou nie je dotknutá zodpovednosť členských štátov zaistiť národnú bezpečnosť ani ich právomoc chrániť svoje základné bezpečnostné záujmy. Konkrétne sa nevzťahuje na nahlásenia o porušení pravidiel obstarávania týkajúce sa aspektov obrany alebo bezpečnosti, pokiaľ nie sú upravené v relevantných aktoch Únie.
3. Touto smernicou nie je dotknuté uplatňovanie práva Únie ani vnútroštátneho práva týkajúceho sa ktorejkoľvek z týchto oblastí:
 - a) ochrana utajovaných skutočností;
 - b) ochrana povinnosti právnikov zachovávať mlčanlivosť a povinnosti mlčanlivosti zdravotníckeho personálu;
 - c) neverejné porady sudcov;
 - d) pravidlá trestného konania.

4. Touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne pravidlá o výkone práv pracovníkov na konzultácie s ich zástupcami alebo odborovými organizáciami a o ochrane pred opatrením spôsobujúcim neopodstatnenú ujmu v nadväznosti na tieto konzultácie, ani autonómia sociálnych partnerov a ich právo uzatvárať kolektívne zmluvy. Tým nie je dotknutá úroveň ochrany priznaná touto smernicou.

Článok 4

Osobná pôsobnosť

1. Táto smernica sa vzťahuje na nahlasujúce osoby pracujúce v súkromnom alebo vo verejnom sektore, ktoré získali informácie o porušeníach v rámci pracovného kontextu a ku ktorým patria prinajmenšom:
- a) osoby, ktoré majú postavenie pracovníka v zmysle článku 45 ods. 1 ZFEÚ vrátane štátnych zamestnancov;
 - b) osoby, ktoré majú postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle článku 49 ZFEÚ;
 - c) akcionári a osoby patriace do správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku vrátane nevýkonných členov, ako aj dobrovoľníkov a platených alebo neplatených stážistov;
 - d) akékoľvek osoby pracujúce pod dohľadom a vedením zmluvných partnerov, subdodávateľov a dodávateľov.

2. Táto smernica sa vzťahuje aj na nahlasujúce osoby, keď nahlasujú alebo zverejňujú informácie o porušeníach nadobudnuté v rámci pracovného pomeru, ktorý sa medzitým skončil.
3. Táto smernica sa vzťahuje aj na nahlasujúce osoby, ktorých pracovný pomer sa ešte len má začať, ak boli informácie o porušeníach získané počas procesu náboru alebo iného rokovania pred uzavretím zmluvy.
4. Opatrenia na ochranu nahlasujúcich osôb stanovené v kapitole VI sa v relevantných prípadoch vzťahujú aj na tieto osoby:
 - a) pomocní sprostredkovatelia;
 - b) tretie osoby, ktoré sú spojené s nahlasujúcimi osobami a ktoré by mohli byť postihnuté odvetnými opatreniami v rámci pracovného kontextu, napríklad kolegovia alebo príbuzní nahlasujúcich osôb, a
 - c) právne subjekty, ktoré nahlasujúce osoby vlastnia, pre ktoré pracujú alebo s ktorými sú inak spojené v pracovnom kontexte.

Článok 5
Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „porušenie“ je konanie alebo opomenutie, ktoré:
 - i) je nezákonné a týka sa aktov Únie a oblastí patriacich do rozsahu vecnej pôsobnosti uvedeného v článku 2, alebo
 - ii) je v rozpore s predmetom alebo účelom pravidiel ustanovených v aktoch Únie a oblastiach patriacich do rozsahu vecnej pôsobnosti uvedeného v článku 2;
2. „informácie o porušeníach“ sú informácie vrátane odôvodnených podozrení o skutočných alebo možných porušeníach a o pokusoch zatajiť takéto porušenia, ku ktorým došlo alebo ku ktorým veľmi pravdepodobne dôjde v organizácii, v ktorej nahlasujúca osoba pracuje alebo pracovala, alebo v inej organizácii, s ktorou nahlasujúca osoba je alebo bola v kontakte prostredníctvom svojej práce;
3. „nahlásenie“ alebo „nahlásiť“ je ústne alebo písomné oznámenie informácií o porušeníach;
4. „interné nahlasovanie“ je ústne alebo písomné oznamovanie informácií o porušeníach v rámci právneho subjektu v súkromnom alebo verejnom sektore;

5. „externé nahlasovanie“ je ústne alebo písomné oznamovanie informácií o porušeníach príslušným orgánom;
6. „zverejnenie informácií“ alebo „zverejniť informácie“ je verejné sprístupnenie informácií o porušeníach;
7. „nahlasujúca osoba“ je fyzická osoba, ktorá nahlási alebo zverejní informácie o porušeníach získané v pracovnom kontexte;
8. „pomocný sprostredkovateľ“ je fyzická osoba, ktorá pomáha nahlasujúcej osobe v priebehu procesu nahlasovania v pracovnom kontexte a ktorej pomoc by mala byť dôverná;
9. „pracovný kontext“ je súčasná alebo minulá pracovná činnosť vo verejnom alebo súkromnom sektore, prostredníctvom ktorej osoby bez ohľadu na povahu tejto činnosti získajú informácie o porušeníach a v rámci ktorej by mohli byť tieto osoby postihnuté odvetnými opatreniami, ak takéto informácie nahlásia;
10. „dotknutá osoba“ je fyzická alebo právnická osoba, na ktorú sa odkazuje v nahlásení alebo zverejnení informácií ako na osobu, ktorej sa pripisuje porušenie alebo s ktorou sa uvedená osoba spája;
11. „odvetné opatrenie“ je akékoľvek priame alebo nepriame konanie alebo opomenutie, ku ktorému dochádza v pracovnom kontexte, ktoré je vyvolané interným alebo externým nahlásením alebo zverejnením informácií a ktoré nahlasujúcej osobe spôsobuje alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu;

12. „následné opatrenie“ je akékoľvek opatrenie, ktoré prijme príjemca nahlásenia alebo akýkoľvek príslušný orgán na posúdenie pravdivosti tvrdení uvedených v nahlásení a prípadne na vyriešenie nahláseného porušenia vrátane opatrení, ako je interné prešetrovanie, vyšetrovanie, trestné stíhanie, opatrenia na navrátenie finančných prostriedkov alebo ukončenie konania;
13. „spätná väzba“ je poskytnutie informácií nahlasujúcej osobe o následných plánovaných alebo prijatých opatreniach a o dôvodoch takýchto následných opatrení;
14. „príslušný orgán“ je vnútroštátny orgán určený na prijímanie nahlásení v súlade s kapitolou III a poskytovanie spätnej väzby nahlasujúcim osobám, a/alebo ktorý je určený na vykonávanie povinností stanovených v tejto smernici, najmä pokiaľ ide o následné opatrenia.

Článok 6

Podmienky ochrany nahlasujúcich osôb

1. Nahlasujúce osoby majú nárok na ochranu podľa tejto smernice za týchto podmienok:
 - a) odôvodnene sa domnievali, že nahlásené informácie o porušení boli pravdivé v čase nahlásenia a že tieto informácie patrili do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a
 - b) nahlásenie podali interne v súlade s článkom 7 alebo externe v súlade s článkom 10 alebo zverejnili informácie v súlade s článkom 15.

2. Bez toho, aby boli dotknuté existujúce povinnosti ustanoviť anonymné nahlasovanie podľa práva Únie, touto smernicou nie je dotknutá právomoc členských štátov rozhodovať o tom, či právne subjekty v súkromnom alebo verejnom sektore a príslušné orgány musia prijímať anonymné nahlásenia porušení a prijímať následné opatrenia v nadväznosti na ne.
3. Osoby, ktoré nahlásili alebo zverejnili informácie o porušeníach anonymne, ale ktoré boli následne identifikované a sú postihnuté odvetnými opatreniami, majú napriek tomu nárok na ochranu stanovenú v kapitole VI, pokiaľ spĺňajú podmienky stanovené v odseku 1.
4. Osoby nahlasujúce porušenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, príslušným inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie majú nárok na ochranu stanovenú v tejto smernici za rovnakých podmienok ako osoby, ktoré nahlasujú externe.

KAPITOLA II

INTERNÉ NAHLASOVANIE A NÁSLEDNÉ OPATRENIA

Článok 7

Nahlasovanie prostredníctvom interných kanálov nahlasovania

1. Vo všeobecnosti a bez toho, aby boli dotknuté články 10 a 15, sa informácie o porušeníach môžu nahlasovať prostredníctvom interných kanálov nahlasovania a postupmi ustanovenými v tejto kapitole.

2. Členské štáty nabádajú, aby sa na nahlasovanie využívali skôr interné kanály nahlasovania ako nahlasovanie prostredníctvom externých kanálov nahlasovania, ak umožňujú účinne riešiť porušenie interne a ak sa nahlasujúca osoba domnieva, že nehrozia odvetné opatrenia.
3. V súvislosti s informáciami, ktoré právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore poskytujú podľa článku 9 ods. 1 písm. g) a príslušné orgány podľa článku 12 ods. 4 písm. a) a článku 13, sa poskytujú aj vhodné informácie týkajúce sa využívania interných kanálov nahlasovania uvedených v odseku 2.

Článok 8

Povinnosť zriadiť interné kanály nahlasovania

1. Členské štáty zabezpečia, aby právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore zriadili kanály a postupy pre interné nahlasovanie a pre následné opatrenia, a to po konzultácii a dohode so sociálnymi partnermi, ak sa tak ustanovuje vo vnútroštátnom práve.
2. Kanály a postupy uvedené v odseku 1 tohto článku musia umožňovať pracovníkom subjektu nahlasovať informácie o porušeníach. Nahlasovanie informácií o porušeníach môžu umožniť aj iným osobám uvedeným v článku 4 ods. 1 písm. b), c) a d) a v článku 4 ods. 2, ktoré sú v kontakte s týmto subjektom v pracovnom kontexte.
3. Odsek 1 sa uplatňuje na právne subjekty v súkromnom sektore, ktoré majú 50 alebo viac pracovníkov.

4. Prahová hodnota stanovená v odseku 3 sa nevzťahuje na subjekty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti aktov Únie uvedených v častiach I.B a II prílohy.
5. Kanály nahlasovania môže interne prevádzkovať osoba alebo oddelenie určené na tento účel alebo ich môže externe poskytovať tretia strana. Záruky a požiadavky uvedené v článku 9 ods. 1 sa uplatňujú aj na poverené tretie strany, ktoré prevádzkujú kanál nahlasovania pre právny subjekt v súkromnom sektore.
6. Právne subjekty v súkromnom sektore s 50 až 249 pracovníkmi môžu využívať spoločné zdroje, pokiaľ ide o prijímanie nahlásení a akékoľvek vyšetrovanie, ktoré sa má vykonať. Tým nie sú dotknuté povinnosti uložené takýmto subjektom touto smernicou, a to zachovávať dôvernosť, poskytovať spätnú väzbu a riešiť nahlásené porušenie.
7. Po primeranom vyhodnotení rizika so zreteľom na povahu činnosti subjektov a z toho vyplývajúcu úroveň rizika, predovšetkým pre životné prostredie a verejné zdravie, môžu členské štáty vyžadovať od právnych subjektov v súkromnom sektore s menej ako 50 pracovníkmi, aby zriadili kanály a postupy pre interné nahlasovanie v súlade s kapitolou II.
8. Členské štáty oznámia Komisii každé rozhodnutie, ktoré prijímú a ktorým sa vyžaduje, aby právne subjekty v súkromnom sektore zriadili interné kanály nahlasovania podľa odseku 7. Toto oznámenie musí obsahovať dôvody rozhodnutia a kritériá použité v posudzovaní rizík uvedenom v odseku 7. Komisia uvedené rozhodnutie oznámi ostatným členským štátom.

9. Odsek 1 sa uplatňuje na všetky právne subjekty vo verejnom sektore vrátane všetkých subjektov, ktoré sú vlastnené alebo ovládané takýmito subjektmi.

Členské štáty môžu od povinnosti uvedenej v odseku 1 oslobodiť obce, ktoré majú menej ako 10 000 obyvateľov, alebo menej ako 50 pracovníkov, alebo iné subjekty uvedené v prvom pododseku tohto odseku s menej ako 50 pracovníkmi.

Členské štáty môžu ustanoviť, že interné kanály nahlasovania môžu byť pre obce spoločné alebo prevádzkované spoločnými orgánmi obcí podľa vnútroštátneho práva, pokiaľ sa spoločné interné kanály nahlasovania odlišujú od príslušných externých kanálov nahlasovania a sú vo vzťahu k nim samostatné.

Článok 9

Postupy pre interné nahlasovanie a pre následné opatrenia

1. Postupy pre interné nahlasovanie a pre následné opatrenia uvedené v článku 8 zahŕňajú:
 - a) kanály na prijímanie nahlásení, ktoré sú navrhnuté, zriadené a prevádzkované bezpečným spôsobom, ktorý zabezpečuje ochranu dôvernosti informácií o totožnosti nahlasujúcej osoby a akejkolvek tretej strany spomenutej v nahlásení a zabraňuje prístupu k nim zo strany neoprávnených zamestnancov;
 - b) potvrdenie prijatia nahlásenia poskytnuté nahlasujúcej osobe v lehote sedem dní od daného prijatia;

- c) určenie nestrannej osoby alebo oddelenia príslušných na prijímanie následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia, ktorými môže byť tá istá osoba alebo to isté oddelenie ako tie, ktoré prijímajú nahlásenia, a ktoré budú viesť komunikáciu s nahlasujúcou osobou a v prípade potreby ju požiadajú o ďalšie informácie a poskytnú jej spätnú väzbu;
- d) dôsledné prijímanie následných opatrení určenou osobou alebo oddelením uvedeným v písmene c);
- e) dôsledné prijímanie následných opatrení ustanovených vo vnútroštátnom práve, pokiaľ ide o anonymné nahlasovanie;
- f) primeranú lehotu na poskytnutie spätnej väzby, ktorá nepresiahne tri mesiace od potvrdenia doručenia nahlásenia, alebo ak sa také potvrdenie nahlasujúcej osobe nezaslalo, tri mesiace od uplynutia lehoty siedmich dní od podania nahlásenia;
- g) poskytnutie jasných a ľahko dostupných informácií o postupoch pre externé nahlasovanie príslušným orgánom podľa článku 10 a v relevantnom prípade inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie.

2. Kanály uvedené v odseku 1 písm. a) umožnia nahlasovanie písomne alebo ústne alebo oboma týmito spôsobmi. Ústne nahlasovanie sa môže podávať telefonicky alebo prostredníctvom iných systémov hlasových správ, a na požiadanie nahlasujúcej osoby prostredníctvom osobného stretnutia v primeranej lehote.

KAPITOLA III

EXTERNÉ NAHLASOVANIE A NÁSLEDNÉ OPATRENIA

Článok 10

Nahlasovanie prostredníctvom externých kanálov nahlasovania

Bez toho, aby bol dotknutý článok 15 ods. 1 písm. b), nahlasujúce osoby nahlásia informácie o porušeníach prostredníctvom kanálov a postupov uvedených v článkoch 11 a 12 po tom, čo najprv podali nahlásenie internými kanálmi nahlasovania, alebo priamo externými kanálmi nahlasovania.

Článok 11

Povinnosť zriadiť externé kanály nahlasovania a prijať následné opatrenia v nadväznosti na nahlásenia

1. Členské štáty určia orgány príslušné na prijímanie nahlásení, poskytovanie spätnej väzby a prijímanie následných opatrení v nadväznosti na nahlásenia a poskytnú im primerané zdroje.
2. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány:
 - a) zriadili nezávislé a autonómne externé kanály nahlasovania na prijímanie a spracúvanie informácií o porušeníach;

- b) bezodkladne, avšak v každom prípade do siedmich dní od prijatia nahlásenia, potvrdili jeho prijatie, pokiaľ nahlasujúca osoba výslovne nepožiadala inak alebo pokiaľ sa príslušný orgán odôvodnene nedomnieva, že potvrdenie prijatia nahlásenia by ohrozilo ochranu totožnosti nahlasujúcej osoby;
- c) v nadväznosti na nahlásenia konali s náležitou starostlivosťou;
- d) poskytli nahlasujúcej osobe spätnú väzbu v primeranej lehote, ktorá nepresiahne tri mesiace, alebo v riadne odôvodnených prípadoch šesť mesiacov;
- e) oznámili nahlasujúcej osobe konečný výsledok vyšetrovania vedeného z dôvodu tohto nahlásenia v súlade s postupmi ustanovenými vo vnútroštátnom práve;
- f) včas postúpili informácie, ktoré obsahuje nahlásenie vhodným príslušným inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie na ďalšie vyšetrovanie, ak je tak stanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve.

3. Členské štáty môžu stanoviť, že príslušné orgány môžu po riadnom posúdení veci rozhodnúť, že nahlásené porušenie je jednoznačne menej závažné a nevyžaduje si prijatie ďalších následných opatrení podľa tejto smernice iných ako ukončenie konania. Tým nie sú dotknuté iné povinnosti alebo iné príslušné postupy riešenia nahláseného porušenia ani ochrana priznaná touto smernicou v súvislosti s interným alebo externým nahlasovaním. V takom prípade príslušné orgány oznámia nahlasujúcej osobe svoje rozhodnutie spolu s jeho odôvodnením.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že príslušné orgány sa môžu rozhodnúť ukončiť konanie v prípade opakujúcich sa nahlásení, ktoré v porovnaní s predchádzajúcim nahlásením, vo veci ktorého už bolo príslušné konanie ukončené, neobsahujú žiadne nové zmysluplné informácie o porušeníach, pokiaľ nové právne alebo skutkové okolnosti neodôvodňujú prijatie iných následných opatrení. V takom prípade príslušné orgány oznámia nahlasujúcej osobe svoje rozhodnutie spolu s jeho odôvodnením.
5. Bez toho, aby tým bola dotknutá lehota stanovená v odseku 2 písm. d), môžu členské štáty ustanoviť, že príslušné orgány môžu v prípade veľkého množstva nahlásení prednostne riešiť nahlásenia o závažných porušeníach alebo o porušeníach základných ustanovení patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
6. Členské štáty zabezpečia, aby každý orgán, ktorý prijal nahlásenie, ale ktorý nemá právomoc riešiť nahlásené porušenie, postúpil toto nahlásenie v primeranej lehote a zabezpečeným spôsobom príslušnému orgánu a aby o tomto postúpení bola bezodkladne informovaná nahlasujúca osoba.

Článok 12

Zriadenie externých kanálov nahlasovania

1. Externé kanály nahlasovania sa považujú za nezávislé a autonómne, ak spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - a) sú navrhnuté, zriadené a prevádzkované takým spôsobom, ktorý zabezpečí úplnosť, integritu a dôvernosť informácií a zabráni prístupu k nim zo strany neoprávnených zamestnancov príslušného orgánu;
 - b) umožňujú trvalé uchovávanie informácií v súlade s článkom 18 na účely vykonania ďalšieho vyšetrovania.
2. Externé kanály nahlasovania musia umožňovať nahlasovanie písomne a ústne. Ústne nahlasovanie sa môže podávať telefonicky alebo prostredníctvom iných systémov hlasových správ, a na požiadanie nahlasujúcej osoby osobným stretnutím v primeranej lehote.
3. Príslušné orgány zabezpečia, aby v prípade, keď sa nahlásenie prijalo prostredníctvom iných kanálov, než sú kanály nahlasovania uvedené v odsekoch 1 a 2, alebo ho prijali iní zamestnanci, než zamestnanci zodpovední za vybavovanie nahlásení, zamestnanci, ktorí ho prijali, nesmú poskytnúť žiadne informácie, ktoré by mohli identifikovať nahlasujúcu osobu alebo dotknutú osobu, a urýchlene a bez zmeny postúpia nahlásenie zamestnancom zodpovedným za vybavovanie nahlásení.

4. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány určili zamestnancov zodpovedných za vybavovanie nahlásení, a najmä za:
- a) poskytovanie informácií o postupoch pre nahlasovanie všetkým zainteresovaným osobám;
 - b) prijímanie nahlásení a následných opatrení v nadväznosti na ne;
 - c) udržiavanie kontaktu s nahlasujúcou osobou na účely poskytnutia spätnej väzby a v prípade potreby na účely vyžiadania ďalších informácií.
5. Zamestnanci uvedení v odseku 4 absolvujú osobitnú odbornú prípravu na účely vybavovania nahlásení.

Článok 13

Informácie týkajúce sa prijímania nahlásení a následných opatrení

Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány zverejňovali na svojich webových sídlach v osobitnej, ľahko identifikovateľnej a dostupnej časti aspoň tieto informácie:

- a) podmienky na nárok na ochranu podľa tejto smernice;
- b) kontaktné údaje pre externé kanály nahlasovania podľa článku 12, najmä elektronické a poštové adresy a telefónne čísla pre takéto kanály, pričom sa uvedie, či sa telefonické rozhovory zaznamenávajú;

- c) postupy vzťahujúce sa na nahlasovanie porušení vrátane spôsobu, akým môžu príslušné orgány žiadať nahlasujúcu osobu o objasnenie nahlásených informácií alebo o poskytnutie ďalších informácií, lehoty na poskytnutie spätnej väzby a typ a obsah tejto spätnej väzby;
- d) režim dôvernosti údajov, ktorý sa vzťahuje na nahlásenia, a najmä informácie týkajúce sa spracúvania osobných údajov v súlade s článkom 17 tejto smernice, článkami 5 a 13 nariadenia (EÚ) 2016/679, článkom 13 smernice (EÚ) 2016/680, a prípadne článkom 15 nariadenia (EÚ) 2018/1725;
- e) charakter následných opatrení, ktoré sa prijímajú v nadväznosti na nahlásenia;
- f) prostriedky nápravy a postupy na ochranu pred odvetnými opatreniami, a dostupnosť dôverného poradenstva pre osoby, ktoré zvažujú nahlásenie;
- g) vyhlásenie, v ktorom sú zreteľne vysvetlené podmienky, za ktorých osoby, ktoré nahlásujú informácie príslušnému orgánu, sú oslobodené od vzniknutej zodpovednosti za porušenie dôvernosti podľa článku 21 ods. 2, a
- h) v relevantnom prípade kontaktné údaje informačného centra alebo jediného nezávislého správneho orgánu podľa článku 20 ods. 3.

Článok 14

Preskúmanie postupov zo strany príslušných orgánov

Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány pravidelne, a najmenej raz za tri roky, preskúmali svoje postupy na prijímanie nahlásení a následných opatrení. Príslušné orgány zohľadnia pri preskúmaní takýchto postupov svoje skúsenosti, ako aj skúsenosti iných príslušných orgánov a prispôbia svoje postupy zodpovedajúcim spôsobom.

KAPITOLA IV

ZVEREJŇOVANIE INFORMÁCIÍ

Článok 15

Zverejňovanie informácií

1. Osoba, ktorá zverejní informácie, má nárok na ochranu podľa tejto smernice, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:
 - a) osoba najprv nahlásila informácie interne a externe, alebo priamo externe v súlade s kapitolami II a III, ale v nadväznosti na nahlásenie neboli v lehote uvedenej v článku 9 ods. 1 písm. f) alebo v článku 11 ods. 2 písm. d) prijaté primerané opatrenia, alebo

- b) osoba sa odôvodnene domnieva, že:
 - i) porušenie môže predstavovať bezprostredné alebo zjavné ohrozenie verejného záujmu, napríklad núdzová situácia alebo riziko nezvratnej škody, alebo
 - ii) v prípade externého nahlásenia by hrozili odvetné opatrenia alebo by vyhliadky na účinné riešenie porušenia boli slabé vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, napríklad, že dôkazy môžu byť zatajené alebo zničené, alebo, ak je možné, že existuje tajná dohoda medzi páchatelom porušenia a orgánom alebo že orgán sa na porušení podieľa.
2. Tento článok sa nevzťahuje na prípady, keď osoba poskytne informácie priamo tlači podľa osobitných vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa ustanovuje systém ochrany týkajúci sa slobody prejavu a práva na informácie.

KAPITOLA V

USTANOVENIA O INTERNOM A EXTERNOM NAHLASOVANÍ

Článok 16

Povinnosť zachovávať dôvernosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa informácie o totožnosti nahlasujúcej osoby neposkytli bez výslovného súhlasu uvedenej osoby nikomu okrem zamestnancov oprávnených prijímať nahlásenia alebo následné opatrenia v nadväznosti na ne. Platí to aj pre všetky ostatné informácie, z ktorých možno totožnosť nahlasujúcej osoby priamo alebo nepriamo odvodiť.
2. Odchyľne od odseku 1 možno informácie o totožnosti nahlasujúcej osoby a akékoľvek iné informácie uvedené v odseku 1 poskytnúť, len ak existuje nevyhnutná a primeraná povinnosť uložená právom Únie alebo vnútroštátnym právom v kontexte vyšetrovania vnútroštátnymi orgánmi alebo súdneho konania, a to aj na účely zaručenia práva na obhajobu dotknutej osoby.

3. Poskytnutie informácií vykonané podľa výnimky stanovenej v odseku 2 podlieha primeraným zárukám podľa platných pravidiel Únie a vnútroštátnych pravidiel. Nahlasujúca osoba musí byť najmä informovaná pred tým, ako sa poskytnú informácie o jej totožnosti, okrem prípadov, keď by sa takýmito informáciami ohrozilo súvisiace vyšetrovanie alebo súdne konanie. Pri informovaní nahlasujúcich osôb im príslušný orgán zašle písomné odôvodnenie, v ktorom uvedie dôvody poskytnutia dotknutých dôverných údajov.
4. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány, ktoré prijímajú informácie o porušeníach zahŕňajúce obchodné tajomstvá, tieto obchodné tajomstvá nepoužívali alebo nezverejňovali na účely nad rámec toho, čo je nevyhnutné na prijímanie vhodných následných opatrení.

Článok 17

Spracúvanie osobných údajov

Spracúvanie osobných údajov vykonávané podľa tejto smernice vrátane výmeny alebo zasielania osobných údajov príslušnými orgánmi sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 a smernicou (EÚ) 2016/680. Výmena alebo zasielanie informácií inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie sa musí uskutočniť v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1725.

Osobné údaje, ktoré zjavne nie sú relevantné pre vybavenie konkrétneho nahlásenia, sa nezberajú alebo v prípade, ak sa náhodou zozbierali, sa bez zbytočného odkladu vymažú.

Článok 18

Uchovávanie záznamov o nahláseniach

1. Členské štáty zabezpečia, aby právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány uchovávali záznamy o každom prijatom nahlásení v súlade s požiadavkami dôvernosti stanovenými v článku 16. Nahlásenia sa uchovávajú len dovtedy, kým je to potrebné a primerané na splnenie požiadaviek, ktoré ukladá táto smernica, alebo iných požiadaviek, ktoré ukladá právo Únie alebo vnútroštátne právo.
2. Ak sa na nahlasovanie používa zaznamenávaná telefónna linka alebo iný nahrávací systém hlasových správ, sú právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány oprávnené so súhlasom nahlasujúcej osoby zdokumentovať ústne podané nahlásenie v jednej z týchto foriem:
 - a) vypracovaním záznamu rozhovoru v trvalom a vyhľadateľnom formáte alebo
 - b) prostredníctvom úplného a presného prepisu rozhovoru vypracovaného zamestnancami zodpovednými za vybavovanie nahlásenia.

Právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány ponúknu nahlasujúcej osobe možnosť skontrolovať a opraviť prepis hovoru a potvrdiť ho podpisom.

3. Ak sa na nahlasovanie používa nezaznamenávaná telefónna linka alebo iný nenahrávací systém hlasových správ, právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány sú oprávnené zdokumentovať ústne podané nahlásenie vo forme presnej zápisnice o rozhovore vypracovanej písomne zamestnancami zodpovednými za vybavovanie nahlásenia. Právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány ponúknu nahlasujúcej osobe príležitosť skontrolovať a opraviť zápisnicu o tomto rozhovore a potvrdiť ju podpisom.
4. Ak osoba požaduje stretnutie so zamestnancami právnych subjektov v súkromnom a verejnom sektore alebo príslušných orgánov, aby nahlásila informácie podľa článku 9 ods. 2 a článku 12 ods. 2, právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány so súhlasom nahlasujúcej osoby zabezpečia, aby sa uchovali úplné a presné záznamy zo stretnutia v trvalom a vyhľadateľnom formáte.

Právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány sú oprávnené zdokumentovať stretnutie v jednej z týchto foriem:

- a) vypracovaním záznamu rozhovoru v trvalom a vyhľadateľnom formáte alebo
- b) prostredníctvom presnej zápisnice o stretnutí vypracovanej zamestnancami zodpovednými za vybavovanie nahlásenia.

Právne subjekty v súkromnom a verejnom sektore a príslušné orgány ponúknu nahlasujúcej osobe príležitosť skontrolovať a opraviť zápisnicu o tomto stretnutí a potvrdiť ju podpisom.

KAPITOLA VI

OCHRANNÉ OPATRENIA

Článok 19

Zákaz odvetných opatrení

Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zakázali akúkoľvek formu odvetných opatrení voči osobám uvedeným v článku 4, vrátane hrozby odvetných opatrení a pokusov o odvetu, a to najmä vo forme:

- a) pozastavenia výkonu činnosti, výpovede, odvolania, prepustenia alebo rovnocenného opatrenia;
- b) preradenia na nižšiu pozíciu alebo odmietnutia povýšenia;
- c) presunu povinností, zmeny miesta výkonu práce, zníženia mzdy, zmeny pracovného času;
- d) neposkytnutia odbornej prípravy;
- e) negatívneho hodnotenia výkonu alebo negatívnych pracovných referencií;
- f) uloženia alebo vykonania akéhokoľvek disciplinárneho opatrenia, pokarhania alebo inej sankcie vrátane finančnej pokuty;

- g) nátlaku, zastrašovania, obťažovania alebo ostrakizácie;
- h) diskriminácie, znevýhodnenia alebo nespravodlivého zaobchádzania;
- i) nezmenenia pracovnej zmluvy na dobu určitú na pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, ak mohol pracovník oprávnené očakávať, že sa mu ponúkne trvalý pracovný pomer;
- j) neobnovenia alebo predčasného ukončenia pracovnej zmluvy na dobu určitú;
- k) spôsobenia ujmy vrátane poškodenia dobrej povesti osoby, najmä v sociálnych médiách, alebo finančnej straty vrátane straty obchodných príležitostí a straty príjmu;
- l) zaradenia na čiernu listinu na základe neformálnej alebo formálnej dohody v rámci odvetvia či priemyslu, čo môže znamenať, že táto osoba si už budúcnosti v tomto odvetví alebo priemysle nenájde zamestnanie;
- m) predčasného ukončenia alebo zrušenia zmluvy o dodávke tovarov alebo poskytovaní služieb;
- n) zrušenia licencie alebo povolenia;
- o) vyžadovania psychiatrického alebo lekárskeho vyšetrenia.

Článok 20
Opatrenia na podporu

1. Členské štáty zabezpečia, aby osoby uvedené v článku 4 mali v relevantných prípadoch prístup k opatreniam na podporu, a to najmä k týmto:
 - a) komplexné a nezávislé informácie a poradenstvo, ktoré sú ľahko a bezplatne dostupné verejnosti a týkajú sa postupov a prostriedkov nápravy na ochranu pred odvetnými opatreniami, a práv dotknutej osoby;
 - b) účinná pomoc príslušných orgánov pred ktorýmkoľvek relevantným orgánom podieľajúcim sa na ich ochrane pred odvetnými opatreniami, vrátane, ak to ustanovuje vnútroštátne právo, potvrdenia skutočnosti, že majú nárok na ochranu podľa tejto smernice, a
 - c) právna pomoc v trestných a cezhraničných občianskoprávných konaniach v súlade so smernicou (EÚ) 2016/1919 a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES¹ a v súlade s vnútroštátnym právom prístup k právnej pomoci v ďalších konaniach a k právnemu poradenstvu alebo inej právnej pomoci.
2. Členské štáty môžu ustanoviť finančnú pomoc a podporné opatrenia vrátane psychologickéj podpory pre nahlasujúce osoby v rámci súdnych konaní.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3).

3. Opatrenia na podporu uvedené v tomto článku môže v relevantných prípadoch poskytovať informačné centrum alebo jeden jasne určený nezávislý správny orgán.

Článok 21

Opatrenia na ochranu pred odvetnými opatreniami

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie ochrany osôb uvedených v článku 4 pred odvetnými opatreniami. Takéto opatrenia zahŕňajú najmä opatrenia, ktoré sú uvedené v odsekoch 2 až 8 tohto článku.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 3 ods. 2 a 3, ak osoby nahlásia informácie o porušeníach alebo zverejnia informácie v súlade s touto smernicou, nepovažujú sa za osoby porušujúce akékoľvek obmedzenie týkajúce sa zverejňovania informácií, a nevzniká im zodpovednosť akéhokoľvek druhu spojená s takýmto nahlásením alebo zverejnením informácií, pokiaľ sa odôvodnene domnievali, že nahlásenie alebo zverejnenie takýchto informácií bolo nevyhnutné na odhalenie porušenia podľa tejto smernice.
3. Nahlasujúcej osobe nevzniká zodpovednosť vo vzťahu k nadobudnutiu informácií alebo prístupu k informáciám, ktoré sú nahlásené alebo zverejnené, pokiaľ toto ich nadobudnutie alebo tento prístup k nim nie sú sami o sebe trestným činom. Ak je toto nadobudnutie alebo tento prístup sám o sebe trestným činom, trestná zodpovednosť sa aj naďalej riadi príslušným vnútroštátnym právom.

4. Akákoľvek iná prípadná zodpovednosť nahlasujúcich osôb, ktorá vznikla v dôsledku konania alebo opomenutia, ktoré nesúvisia s nahlásením alebo zverejnením alebo ktoré nie sú nevyhnutné na odhalenie porušenia podľa tejto smernice, sa naďalej riadi príslušným právom Únie alebo vnútroštátnym právom.
5. V konaniach pred súdom alebo iným orgánom týkajúcich sa ujmy, ktorú utrpela nahlasujúca osoba, a za predpokladu, že táto osoba preukáže, že nahlásila alebo zverejnila informácie a utrpela ujmu, sa predpokladá, že táto ujma bola spôsobená odvetným opatrením za nahlásenie alebo zverejnenie informácií. V takých prípadoch je úlohou osoby, ktorá prijala opatrenie, ktoré spôsobilo ujmu, preukázať, že uvedené opatrenie bolo založené na riadne opodstatnených dôvodoch.
6. Osoby uvedené v článku 4 musia mať podľa potreby prístup k nápravným opatreniam proti odvetným opatreniam vrátane predbežného opatrenia až do ukončenia súdneho konania, a to v súlade s vnútroštátnym právom.
7. V súdnych konaniach vrátane konaní týkajúcich sa poškodzovania dobrého mena, porušenia autorského práva, porušenia povinnosti mlčanlivosti, porušenia pravidiel ochrany údajov, sprístupnenia obchodného tajomstva alebo nárokov týkajúcich sa žiadostí o náhradu podľa súkromného, verejného, alebo kolektívneho pracovného práva nevzniká osobám uvedeným v článku 4 žiaden druh zodpovednosti z dôvodu nahlásenia alebo zverejnenia informácií podľa tejto smernice. Uvedené osoby majú právo podať na základe nahlásenia alebo zverejnenia informácií návrh na zamietnutie žaloby, ak sa odôvodnene domnievali, že nahlásenie alebo zverejnenie informácií bolo nevyhnutné na odhalenie porušenia podľa tejto smernice.

Ak osoba nahlási alebo zverejní informácie o porušeníach patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a uvedené informácie zahŕňajú obchodné tajomstvá a ak uvedená osoba spĺňa podmienky ustanovené v tejto smernici, považuje sa takého nahlásenie alebo zverejnenie informácií za zákonné v zmysle podmienok uvedených v článku 3 ods. 2 smernice (EÚ) 2016/943.

8. Členské štáty prijímú v súlade s vnútroštátnym právom opatrenia potrebné na zabezpečenie uvedenej nápravy a poskytnutia plnej náhrady za ujmu, ktorú utrpeli osoby uvedené v článku 4.

Článok 22

Opatrenia na ochranu dotknutých osôb

1. Členské štáty v súlade s chartou zabezpečia, aby dotknuté osoby v plnej miere požívali právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces, ako aj prezumpciu neviny a právo na obhajobu vrátane práva na vypočutie a práva na prístup k spisu.
2. Príslušné orgány v súlade s vnútroštátnym právom zabezpečia, aby bola totožnosť dotknutých osôb chránená dovtedy, kým prebieha vyšetrovanie vedené z dôvodu tohto nahlásenia alebo zverejnenia.
3. Pravidlá stanovené v článkoch 12, 17 a 18, pokiaľ ide o ochranu totožnosti nahlasujúcich osôb, sa vzťahujú aj na ochranu totožnosti dotknutých osôb.

Článok 23

Sankcie

1. Členské štáty ustanovia účinné, primerané a odrádzajúce sankcie uplatniteľné na fyzické alebo právnické osoby, ktoré:
 - a) bránia alebo sa pokúšajú zabrániť nahlasovaniu;
 - b) prijímajú odvetné opatrenia voči osobám uvedeným v článku 4;
 - c) podávajú šikanózne žaloby proti osobám uvedeným v článku 4;
 - d) porušujú povinnosť zachovávať dôvernosť informácií o totožnosti nahlasujúcich osôb, ako je uvedené v článku 16.
2. Členské štáty ustanovia účinné, primerané a odrádzajúce sankcie uplatniteľné na nahlasujúce osoby, ak sa preukáže, že vedome nahlásili alebo zverejnili nepravdivé informácie. Členské štáty tiež v súlade s vnútroštátnym právom ustanovia opatrenia na náhradu ujmy spôsobenej takýmito nahláseniami alebo zverejneniami informácií.

Článok 24

Zákaz vzdania sa práv a prostriedkov nápravy

Členské štáty zabezpečia, aby nebolo možné vzdať sa práv a prostriedkov nápravy ustanovených podľa tejto smernice ani ich obmedziť žiadnou dohodou, stratégiou, formou či podmienkou zamestnania vrátane rozhodcovskej doložky pre prípad sporu.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 25

Priaznivejšie zaobchádzanie a doložka zákazu zníženia úrovne ochrany

1. Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovať ustanovenia, ktoré sú pre práva nahlasujúcich osôb priaznivejšie ako ustanovenia, ktoré sú stanovené v tejto smernici, a to bez toho, aby tým bol dotknutý článok 22 a článok 23 ods. 2.
2. Vykonávanie tejto smernice nesmie byť za žiadnych okolností dôvodom na zníženie úrovne ochrany, ktorú už členské štáty priznávajú v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

Článok 26

Transpozícia a prechodné obdobie

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do ... [dvoch rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice].
2. Odchyľne od odseku 1, pokiaľ ide o právne subjekty v súkromnom sektore s 50 až 249 pracovníkmi, uvedú členské štáty do ... [štyri roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s povinnosťou zriadiť interné kanály nahlasovania podľa článku 8 ods. 3.
3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach uvedených v odsekoch 1 a 2 alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Článok 27

Podávanie správ, hodnotenie a preskúmanie

1. Členské štáty poskytnú Komisii všetky príslušné informácie týkajúce sa vykonávania a uplatňovania tejto smernice. Komisia na základe poskytnutých informácií predloží Európskemu parlamentu a Rade do ... [štyroch rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] správu o vykonávaní a uplatňovaní tejto smernice.
2. Bez toho, aby boli dotknuté oznamovacie povinnosti stanovené v iných právnych aktoch Únie, členské štáty každoročne zasielajú tieto štatistiky o nahláseniach uvedených v kapitole III Komisii, podľa možnosti v súhrnnej podobe, ak sú dostupné na ústrednej úrovni v dotknutom členskom štáte:
 - a) počet nahlásení, ktoré prijali príslušné orgány;
 - b) počet vyšetrovaní a konaní, ktoré boli začaté na základe týchto nahlásení, a ich dosiahnutý výsledok, a
 - c) ak sa zistila, tak odhadovaná finančná škoda, a sumy navrátené na základe vyšetrovaní a konaní súvisiacich s nahlásenými porušeniami.

3. Komisia so zreteľom na svoju správu predloženú podľa odseku 1 a štatistiky členských štátov zasielané podľa odseku 2 predloží do ... [šesť rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej posúdi vplyv vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa transponuje táto smernica. V správe sa vyhodnotí spôsob fungovania tejto smernice a posúdi sa potreba ďalších opatrení, prípadne vrátane zmien s cieľom rozšíriť rozsah pôsobnosti tejto smernice na ďalšie akty Únie alebo oblasti, najmä zlepšiť pracovné prostredie v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci a pracovné podmienky.

Popri posúdení uvedenom v prvom pododseku sa v správe vyhodnotí, ako členské štáty využili existujúce mechanizmy spolupráce v rámci svojich povinností prijímať následné opatrenia v nadväznosti na nahlásenia o porušení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a všeobecnejšie, ako spolupracujú v prípadoch porušení s cezhraničným rozmerom.

4. Komisia zverejní správy uvedené v odsekoch 1 a 3 a zaistí ich ľahkú dostupnosť.

Článok 28
Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 29
Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu,

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

PRÍLOHA

Časť I

A. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod i) – verejné obstarávanie:

1. Procesné pravidlá verejného obstarávania, udeľovania koncesíí, zadávania zákaziek v oblasti obrany a bezpečnosti a zadávania zákaziek subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a iných zákaziek, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
 - i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesíí (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1);
 - ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65);
 - iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243);

- iv) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76).

2. Postupy preskúmania upravené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov Spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 76, 23.3.1992, s. 14);
- ii) smernica Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 33).

- B. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod ii) – finančné služby, produkty a trhy a predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu:

Pravidlá stanovujúce regulačný rámec a rámec dohľadu a ochranu spotrebiteľa a investora v rámci trhov finančných služieb a kapitálových trhov Únie, bankových, úverových, investičných, poisťných a zaistovacích produktov a produktov pracovného alebo osobného dôchodkového poistenia, cenných papierov, investičných fondov, platobných služieb a činností uvedených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338), ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7);
- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1);

- iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 236/2012 zo 14. marca 2012 o predaji nakrátko a určitých aspektoch swapov na úverové zlyhanie (Ú. v. EÚ L 86, 24.3.2012, s. 1);
- iv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch rizikového kapitálu (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 1);
- v) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 18);
- vi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34);
- vii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 77);

- viii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84);
- ix) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35);
- x) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/25/ES z 21. apríla 2004 o ponukách na prevzatie (Ú. v. EÚ L 142, 30.4.2004, s. 12);
- xi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/36/ES z 11. júla 2007 o výkone určitých práv akcionárov spoločností registrovaných na regulovanom trhu (Ú. v. EÚ L 184, 14.7.2007, s. 17);
- xii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 38);

- xiii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1);
- xiv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1);
- xv) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1);
- xvi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190);

- xvii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES zo 16. decembra 2002 o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2003, s. 1);
- xviii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149);
- xix) smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/9/ES z 3. marca 1997 o systémoch náhrad pre investorov (Ú. v. ES L 84, 26.3.1997, s. 22);
- xx) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

- C. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod iii) – bezpečnosť a zhoda výrobkov:
1. Požiadavky na bezpečnosť a zhodu pre výrobky umiestňované na trh Únie, ako sú vymedzené a upravené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4);
 - ii) harmonizačné právne predpisy Únie týkajúce sa výrobkov, vrátane požiadaviek na označovanie, okrem potravín, krmiva, liekov na humánne a veterinárne použitie, živých rastlín a zvierat, produktov ľudského pôvodu a produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu, ktoré priamo súvisia s ich budúcim rozmnožovaním, ako sa uvádzajú v prílohách I a II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1);
 - iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/46/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa zriaďuje rámec pre typové schválenie motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel, systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek určených pre tieto vozidlá (rámcová smernica) (Ú. v. EÚ L 263, 9.10.2007, s. 1).

2. Pravidlá uvádzania citlivých a nebezpečných výrobkov na trh a ich používania, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1);
 - ii) smernica Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní (Ú. v. ES L 256, 13.9.1991, s. 51);
 - iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní (Ú. v. EÚ L 39, 9.2.2013, s. 1).
- D. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod iv) – bezpečnosť dopravy:
- 1. Požiadavky na bezpečnosť v sektore železničnej dopravy, ako sú upravené smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/798 z 11. mája 2016 o bezpečnosti železníc (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 102).
 - 2. Požiadavky na bezpečnosť v sektore civilného letectva, ako sú upravené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrowaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 35).

3. Požiadavky na bezpečnosť v sektore cestnej dopravy, ako sú upravené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/96/ES z 19. novembra 2008 o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry (Ú. v. EÚ L 319, 29.11.2008, s. 59);
 - ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/54/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych bezpečnostných požiadavkách na tunely v transeurópskej cestnej sieti (Ú. v. EÚ L 167, 30.4.2004, s. 39);
 - iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 51).
4. Požiadavky na bezpečnosť v sektore námornej dopravy, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 391/2009 z 23. apríla 2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 11);
 - ii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 392/2009 z 23. apríla 2009 o zodpovednosti osobných prepravcov v preprave po mori v prípade nehôd (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 24);

- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ z 23. júla 2014 o vybavení námorných lodí a o zrušení smernice Rady 96/98/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 146);
 - iv) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/35/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 114);
 - v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/106/ES z 19. novembra 2008 o minimálnej úrovni prípravy námorníkov (Ú. v. EÚ L 323, 3.12.2008, s. 33);
 - vi) smernica Rady 98/41/ES z 18. júna 1998 o registrácii osôb na palubách osobných lodí plávajúcich do prístavov alebo z prístavov členských štátov Spoločenstva (Ú. v. ES L 188, 2.7.1998, s. 35);
 - vii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/96/ES zo 4. decembra 2001 stanovujúca harmonizované požiadavky a postupy pri bezpečnej nakládke a vykládke lode na hromadný náklad (Ú. v. ES L 13, 16.1.2002, s. 9).
5. Bezpečnostné požiadavky, ako sú upravené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES z 24. septembra 2008 o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru (Ú. v. EÚ L 260, 30.9.2008, s. 13).

- E. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod v) – ochrana životného prostredia:
1. Akýkoľvek trestný čin proti ochrane životného prostredia, ako sa upravuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES z 19. novembra 2008 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 28), alebo akékoľvek protiprávne správanie, ktorým sa porušujú právne predpisy stanovené prílohách k smernici 2008/99/ES.
 2. Pravidlá týkajúce sa životného prostredia a klímy, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
 - i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32);
 - ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16);
 - iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1);

- iv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy a o zrušení rozhodnutia č. 280/2004/ES (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 13);
- v) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

3. Pravidlá týkajúce sa udržateľného rozvoja a odpadového hospodárstva, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3);
- ii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2013 z 20. novembra 2013 o recyklácii lodí a o zmene nariadenia (ES) č. 1013/2006 a smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 330, 10.12.2013, s. 1);
- iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 649/2012 zo 4. júla 2012 o vývoze a dovoze nebezpečných chemikálií (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 60).

4. Pravidlá týkajúce sa znečistenia mora a ovzdušia a znečistenia hlukom, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/94/ES z 13. decembra 1999 o dostupnosti spotrebiteľských informácií o spotrebe paliva a emisiách CO₂ pri predaji nových osobných automobilov (Ú. v. ES L 12, 18.1.2000, s. 16);
 - ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/81/ES z 23. októbra 2001 o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie (Ú. v. ES L 309, 27.11.2001, s. 22);
 - iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES z 25. júna 2002, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku (Ú. v. ES L 189, 18.7.2002, s. 12);
 - iv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 782/2003 zo 14. apríla 2003 o zákaze organociničitých zlúčenín na lodiach (Ú. v. EÚ L 115, 9.5.2003, s. 1);
 - v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56);

- vi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 11);
- vii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006, s. 1);
- viii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/33/ES z 23. apríla 2009 o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 120, 15.5.2009, s. 5);
- ix) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 443/2009 z 23. apríla 2009, ktorým sa stanovujú výkonové emisné normy nových osobných automobilov ako súčasť integrovaného prístupu Spoločenstva na zníženie emisií CO₂ z ľahkých úžitkových vozidiel (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 1);
- x) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 zo 16. septembra 2009 o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu (Ú. v. EÚ L 286, 31.10.2009, s. 1);
- xi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/126/ES z 21. októbra 2009 o II. stupni rekuperácie benzínových pár pri čerpaní pohonných látok do motorových vozidiel na čerpacích staniciach (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 36);

- xii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 510/2011 z 11. mája 2011, ktorým sa stanovujú emisné normy pre nové ľahké úžitkové vozidlá ako súčasť integrovaného prístupu Únie na zníženie emisií CO₂ z ľahkých vozidiel (Ú. v. EÚ L 145, 31.5.2011, s. 1);
- xiii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá (Ú. v. EÚ L 307, 28.10.2014, s. 1);
- xiv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 z 29. apríla 2015 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 55);
- xv) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2193 z 25. novembra 2015 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení (Ú. v. EÚ L 313, 28.11.2015, s. 1).

5. Pravidlá týkajúce sa ochrany vody a vodohospodárstvo a ochrany a obhospodarovania pôdy, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík (Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27);

- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky, o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a o zmene a doplnení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 84);
- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1).

6. Pravidlá týkajúce sa ochrany prírody a biodiverzity, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) nariadenie Rady (ES) č. 1936/2001 z 27. septembra 2001 ustanovujúce kontrolné opatrenia uplatniteľné v rybolove na určité zásoby silno sťahovavých rýb (Ú. v. ES L 263, 3.10.2001, s. 1);
- ii) nariadenie Rady (ES) č. 812/2004 z 26. apríla 2004, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa náhodných úlovkov veľrýbovitých cicavcov (veľrýb) v loviskách rýb a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 88/98 (Ú. v. EÚ L 150, 30.4.2004, s. 12);
- iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 zo 16. septembra 2009 o obchodovaní s výrobkami z tuleňov (Ú. v. EÚ L 286, 31.10.2009, s. 36);

- iv) nariadenie Rady (ES) č. 734/2008 z 15. júla 2008 o ochrane citlivých morských ekosystémov na otvorenom mori pred nepriaznivými vplyvmi rybárskeho výstroja na lov pri dne (Ú. v. EÚ L 201, 30.7.2008, s. 8);
- v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7);
- vi) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010 ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23);
- vii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov (Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 35).

7. Pravidlá týkajúce sa chemikálií, ako sú upravené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

8. Pravidlá týkajúce sa produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby, ako sú stanovené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 z 30. mája 2018 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 1).

F. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod vi) – ochrana pred žiarením a jadrová bezpečnosť

Pravidlá týkajúce sa jadrovej bezpečnosti, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18);
- ii) smernica Rady 2013/51/Euratom z 22. októbra 2013, ktorou sa stanovujú požiadavky na ochranu zdravia obyvateľstva vzhľadom na rádioaktívne látky obsiahnuté vo vode určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 296, 7.11.2013, s. 12);
- iii) smernica Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (Ú. v. EÚ L 13, 17.1.2014, p. 1);
- iv) smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom (Ú. v. EÚ L 199, 2.8.2011, s. 48);

- v) smernica Rady 2006/117/Euratom z 20. novembra 2006 o dozore a kontrole pri preprave rádioaktívneho odpadu a vyhoretého jadrového paliva (Ú. v. EÚ L 337, 5.12.2006, s. 21);
 - vi) nariadenie Rady (Euratom) 2016/52 z 15. januára 2016, ktorým sa stanovujú najvyššie prípustné hodnoty rádioaktívnej kontaminácie v potravinách a krmivách spôsobenej jadrovou haváriou alebo iným prípadom radiačného ohrozenia a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (Euratom) č. 3954/87 a nariadenia Komisie (Euratom) č. 944/89 a (Euratom) č. 770/90 (Ú. v. EÚ L 13, 20.1.2016, s. 2);
 - vii) nariadenie Rady (Euratom) č. 1493/93 z 8. júna 1993 o prepravách rádioaktívnych látok medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 148, 19.6.1993, s. 1).
- G. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod vii) – bezpečnosť potravín a krmív, zdravie a dobré životné podmienky zvierat:
1. Právne predpisy Únie v oblasti potravín a krmiva, ktoré sa riadia všeobecnými zásadami a požiadavkami, ako sú vymedzené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

2. Zdravie zvierat, ako je stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“) (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2016, s. 1);
 - ii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 1).
3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

4. Pravidlá a normy ochrany a dobrých životných podmienok zvierat, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 23);
 - ii) nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1);
 - iii) nariadenie Rady (ES) č. 1099/2009 z 24. septembra 2009 o ochrane zvierat počas usmrčovania (Ú. v. EÚ L 303, 18.11.2009, s. 1);
 - iv) smernica Rady 1999/22/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách (Ú. v. ES L 94, 9.4.1999, s. 24);
 - v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely (Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, s. 33).

- H. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod viii) – verejné zdravie:
1. Opatrenia, ktorými sa stanovujú vysoké normy pre kvalitu a bezpečnosť orgánov a látok ľudského pôvodu, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/98/ES z 27. januára 2003, ktorou sa stanovujú normy kvality a bezpečnosti pre odber, skúšanie, spracovanie, uskladňovanie a distribúciu ľudskej krvi a zložiek krvi a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES (Ú. v. EÚ L 33, 8.2.2003, s. 30);
 - ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/23/ES z 31. marca 2004 ustanovujúca normy kvality a bezpečnosti pri darovaní, odoberaní, testovaní, spracovávaní, konzervovaní, skladovaní a distribúcii ľudských tkanív a buniek (Ú. v. EÚ L 102, 7.4.2004, s. 48);
 - iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/53/EÚ zo 7. júla 2010 o normách kvality a bezpečnosti ľudských orgánov určených na transplantáciu (Ú. v. EÚ L 207, 6.8.2010, p. 14).
2. Opatrenia, ktorými sa stanovujú vysoké normy pre kvalitu a bezpečnosť liekov a zdravotníckych pomôcok, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:
- i) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 141/2000 zo 16. decembra 1999 o liekoch na ojedinelé ochorenia (Ú. v. ES L 18, 22.1.2000, s. 1);

- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch (Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67);
- iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/6 z 11. decembra 2018 o veterinárnych liekoch a o zrušení smernice 2001/82/ES (Ú. v. EÚ L 4, 7.1.2019, s. 43);
- iv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 1);
- v) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 z 12. decembra 2006 o liekoch na pediatrické použitie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1768/92, smernica 2001/20/ES, smernica 2001/83/ES a nariadenie (ES) č. 726/2004 (Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 1);
- vi) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1394/2007 z 13. novembra 2007 o liekoch na inovatívnu liečbu, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES a nariadenie (ES) č. 726/2004 (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 121);

vii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 1).

3. Práva pacientov, ako sa upravujú v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (Ú. v. EÚ, L 88, 4.4.2011, s. 45).

4. Výroba, prezentácia a predaj tabakových a súvisiacich výrobkov, ako sa upravujú v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 1).

I. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod ix) – ochrana spotrebiteľa:

Práva spotrebiteľov a ochrana spotrebiteľa, ako sú stanovené v týchto právnych predpisoch:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (Ú. v. ES L 80, 18.3.1998, s. 27);
- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 1);

- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28);
- iv) smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar (Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12);
- v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a o zmene a doplnení smernice Rady 90/619/EHS a smerníc 97/7/ES a 98/27/ES (Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 16);
- vi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22);
- vii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 22.5.2008, s. 66);

- viii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64);
- ix) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 214).

J. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod x) – ochrana súkromia a osobných údajov a bezpečnosť sietí a informačných systémov:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37);
- ii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1);
- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii (Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1).

Časť II

V článku 3 ods. 1 sa odkazuje na tieto právne predpisy Únie:

A. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod ii) – finančné služby, produkty a trhy a predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu:

1. Finančné služby:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32);
- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 zo 14. decembra 2016 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ) a o dohľade nad nimi (Ú. v. EÚ L 354, 23.12.2016, s. 37);
- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87);

- iv) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1);
- v) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338);
- vi) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349);
- vii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnanosti transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1);
- viii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014 z 26. novembra 2014 o dokumentoch s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP) (Ú. v. EÚ L 352, 9.12.2014, s. 1);

- ix) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1);
- x) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/97 z 20. januára 2016 o distribúcii poistenia (Ú. v. EÚ L 26, 2.2.2016, s. 19);
- xi) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1129 zo 14. júna 2017 o prospekte, ktorý sa má uverejniť pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu, a o zrušení smernice 2003/71/ES (Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2017, s. 12).

2. Predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73);
- ii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 1).

B. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod iv) – bezpečnosť dopravy:

- i) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18);
- ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/54/EÚ z 20. novembra 2013 o určitých zodpovednostiach vlajkového štátu za plnenie Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 a jeho presadzovanie (Ú. v. EÚ L 329, 10.12.2013, s. 1);
- iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 57).

C. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod v) – ochrana životného prostredia:

- i) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/30/EÚ z 12. júna 2013 o bezpečnosti vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori a o zmene smernice 2004/35/ES (Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 66).
